

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบประเมินเจตสิกปัจจัยเชิงทำนายบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติธรรม มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของเจตสิกปัจจัยที่พัฒนาเป็นจิตเชิงทำนายบุคลิกภาพ ๒) เพื่อสร้างสมการโมเดลโครงสร้าง ๓) เพื่อทดสอบความสอดคล้องของโมเดลแบบประเมินเจตสิกปัจจัยเชิงทำนายบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติธรรม ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ตามมาตรการเชิงคุณภาพเพื่อพัฒนาเครื่องมือเชิงปริมาณ (Qualitative Measures to Develop Quantitative Instrument) เป็นไปโดยลำดับ ดังนี้

๔.๑ ผลการศึกษาองค์ประกอบของเจตสิกปัจจัยที่พัฒนาเป็นจิตเชิงทำนายบุคลิกภาพ

จากการศึกษาพระไตรปิฎก ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวกับเจตสิก พบว่า องค์ประกอบของเจตสิกปัจจัยที่พัฒนาเป็นจิตเชิงทำนายบุคลิกภาพ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ปรุงแต่งจิตให้เป็นกุศลจิต อกุศลจิต และอัปยาคตจิต แบ่งออกได้เป็น ๒ อย่าง คือ

๑. องค์ประกอบของเจตสิกปัจจัย จัดได้เป็น ๖ ประเภท ได้แก่ ๑) เจตสิกประเภทโลภะ ๒) เจตสิกประเภทโทสะ ๓) เจตสิกประเภทโมหะ ๔) เจตสิกประเภทปัญญา ๕) เจตสิกประเภทศรัทธา ๖) เจตสิกประเภทกุศลวิตก

๒. เจตสิกปัจจัยที่นำไปทำนายบุคลิกภาพ อันเป็นเหตุให้จิตเหล่านั้นพัฒนาไปสู่จิต ๖ แล้วจิตที่ประกอบด้วยกายก็กระตุ้นกายให้แสดงออกปฏิกิริยาออกเป็นบุคลิกภาพ ที่สามารถจำแนกบุคลิกภาพของบุคคลโดยทั่วไปออกเป็นหมวดใหญ่ๆ ได้ ๖ หมวด คือ ๑) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางโลภะ ๒) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางโทสะ ๓) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางโมหะ ๔) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางปัญญา ๕) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางศรัทธา ๖) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางวิตก ซึ่งประกอบโดยทั่วไปในกระทงคำถาม จำนวน ๘๔ ข้อ

๔.๒. ผลการสร้างสมการโมเดลโครงสร้าง

พบว่า บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติธรรม ประกอบด้วยตัวแปรต้น ได้แก่ กระทงคำถาม จำนวน ๘๔ ข้อ ตัวแปรตาม ได้แก่ หมวดคำถาม ๖ หมวด ตัวแปรแฝง ได้แก่ จิต ๖ จิต บุคลิกภาพ ๖ ลักษณะ ได้แก่ ๑) บุคลิกภาพโลภะ = ๖.๔๖, ๒) บุคลิกภาพโทสะ = ๙.๗๐, ๓) บุคลิกภาพ โมหะ = ๕.๐๕, ๔) บุคลิกภาพปัญญา = ๕.๕๕, ๕) บุคลิกภาพศรัทธา = ๖.๙๔, ๖) บุคลิกภาพวิตก = ๒.๖๐ ตามค่าประมาณการที่เป็นกลาง (Unbiased estimate) ที่มีค่าน้ำหนักถดถอยอยู่ในระหว่าง - ๐.๐๒ ถึง ๑.๐๖ และตรงตามเกณฑ์สหสัมพันธ์จากการตรวจสอบกับค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค = .๘๔๓ ของแบบประเมินเจตสิกปัจจัยเชิงทำนายบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติธรรม ๔.๓ ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลแบบประเมินเจตสิกปัจจัยเชิงทำนายบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติธรรม

ผลการสร้างแบบประเมินบุคลิกภาพจากเจตสิกปัจจัยเพื่อนำไปเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า เป็นการสร้างจากข้อมูลกระทงคำถามที่มีความสัมพันธ์ของตัวแปรกับโมเดล โดยการวิเคราะห์สมการโมเดลโครงสร้างเชิงเส้นตามสมมติฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่มีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดล

การตรวจสอบความสอดคล้อง พบว่า มีความสอดคล้องกันตามค่าสถิติ ดังนี้ ไคร์สแควไม่มากกว่า (χ^2) = ๕๘.๔๖๑, P = .๐๕๘, ratio = ๑.๓๖๐, GFI = .๙๖๖, IFI = .๙๗๗, AGFI = .๙๓๙, CFI = .๙๗๖, NFI = .๙๑๙, RFI = .๘๗๕, PGFI = .๕๓๓, RMSEA = .๐๓๖

สรุป แสดงว่าระดับความสอดคล้องมีค่าสูง ถ้าระดับความสอดคล้องมีค่าสูง ก็ยืนยันได้ว่าแบบประเมินเจตสิกปัจจัยนี้ สามารถนำไปใช้ทำนายบุคลิกภาพผู้ปฏิบัติธรรมได้

๔.๓ ข้อมูลทั่วไป

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับข้อมูลหลักของประชากรกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น ที่ไม่ทราบบุคลิกภาพของตนที่ได้ให้ข้อมูลมา ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ ๓ จำนวน ๓๓ ท่าน โดยมีการคัดเลือกแบบจำเพาะเจาะจงจากผลการตอบครบทุกข้อแบบตั้งใจตอบแบบประเมินเจตสิกปัจจัยตามเกณฑ์ประเมินผลของคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้คำปรึกษาในงานวิจัยนี้ โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้รับทราบถึงคำชี้แจงเงื่อนไขของการตอบแบบประเมินด้วยตัวของผู้ให้ข้อมูลเอง แล้วจึงตอบแบบประเมิน เพื่อคัดเลือก จัดอันดับ วินิจฉัย พยากรณ์ และตัดสินใจโดยลำดับตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูลหลัก

รหัสผู้ให้ข้อมูล	เพศ	อายุ	วุฒิการศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ประสบการณ	ประเมินผล		
							X	SD	SUM
P๑	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	ปริญญา	รับจ้าง	สมรส	เคย	๓	๑.๖	๑๖
P๒	ชาย	๕๑-๖๐ สูงกว่า	ปริญญา	ธุรกิจส่วนตัว	โสด	เคย	๓	๑.๔	๑๕
P๓	หญิง	๒๑-๔๐ ปี	ปริญญา	รับจ้าง	โสด	เคย	๒	๑.๖	๑๓
P๔	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	ปริญญา	รับจ้าง	โสด	เคย	๓	๑.๘	๑๕
P๕	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	ปริญญา	รับจ้าง	โสด	เคย	๓	๑.๘	๑๕
P๖	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	ปริญญา	ข้าราชการ	โสด	เคย	๒	๑.๓	๑๒
P๗	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	ประถมศึกษา	รับจ้าง	หม้าย/หย่า	ไม่เคย	๓	๑.๖	๑๖
P๘	ชาย	๔๑-๕๐ ปี	มัธยมศึกษา	รับจ้าง	โสด	ไม่เคย	๓	๑.๔	๑๕
P๙	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	มัธยมศึกษา	ธุรกิจส่วนตัว	สมรส	ไม่เคย	๓	๑.๒	๑๕
P๑๐	ชาย	๕๑-๖๐ สูงกว่า	อื่นๆ	ข้าราชการ	สมรส	เคย	๓	๑.๕	๑๖
P๑๑	ชาย	๕๑-๖๐ สูงกว่า	ปริญญา	รับจ้าง	โสด	ไม่เคย	๓	๑.๕	๑๗
P๑๒	หญิง	๔๑-๕๐ ปี	อื่นๆ	รับจ้าง	สมรส	เคย	๓	๑.๖	๑๖
P๑๓	หญิง	๔๑-๕๐ ปี	อื่นๆ	อื่นๆ	สมรส	ไม่เคย	๓	๑.๘	๑๘
P๑๔	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	มัธยมศึกษา	ข้าราชการ	หม้าย/หย่า	เคย	๒	๑.๒	๑๓
P๑๕	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	ปริญญา	ข้าราชการ	สมรส	ไม่เคย	๒	๑.๐	๑๔
P๑๖	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	อื่นๆ	ข้าราชการ	หม้าย/หย่า	ไม่เคย	๓	๑.๒	๑๖
P๑๗	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	ปริญญา	ข้าราชการ	สมรส	ไม่เคย	๒	๑.๐	๑๔

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูลหลัก (ต่อ)									
รหัสผู้ให้ข้อมูล	เพศ	อายุ	วุฒิการศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	ประสบการณ	ประเมินผล		
							$\bar{X}$	SD	SUM
P๑๘	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	ปริญญา	ข้าราชการ	โสด	เคย	๒	๑.๓	๑๒
P๑๙	หญิง	๔๑-๕๐ ปี	ปริญญา	ข้าราชการ	สมรส	เคย	๒	๐.๙	๑๒
P๒๐	หญิง	๒๑-๔๐ ปี	ปริญญา	รับจ้าง	โสด	เคย	๒	๑.๖	๑๓
P๒๑	หญิง	๒๑-๔๐ ปี	ปริญญา	รับจ้าง	โสด	เคย	๒	๑.๖	๑๓
P๒๒	หญิง	๒๑-๔๐ ปี	ปริญญา	ข้าราชการ	โสด	เคย	๒	๐.๘	๑๐
P๒๓	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	ปริญญา	ข้าราชการ	สมรส	ไม่เคย	๒	๑.๐	๑๔
P๒๔	หญิง	๒๑-๔๐ ปี	ปริญญา	รับจ้าง	โสด	เคย	๒	๑.๖	๑๓
P๒๕	หญิง	๔๑-๕๐ ปี	ปริญญา	รับจ้าง	สมรส	เคย	๓	๑.๕	๑๕
P๒๖	หญิง	๒๑-๔๐ ปี	ปริญญา	รับจ้าง	โสด	ไม่เคย	๒	๑.๕	๑๔
P๒๗	ชาย	๒๑-๔๐ ปี	ปริญญา	รับจ้าง	โสด	ไม่เคย	๓	๑.๔	๑๕
P๒๘	หญิง	๔๑-๕๐ ปี	มัธยมศึกษา	รัฐวิสาหกิจ	หม้าย/หย่า	เคย	๒	๑.๐	๑๓
P๒๙	หญิง	๕๑-๖๐ สูงกว่า	มัธยมศึกษา	ธุรกิจส่วนตัว	สมรส	เคย	๒	๑.๔	๑๔
P๓๐	ชาย	๒๑-๔๐ ปี	อื่นๆ	ธุรกิจส่วนตัว	สมรส	เคย	๓	๑.๒	๑๕
P๓๑	หญิง	๒๑-๔๐ ปี	ปริญญา	นักศึกษา	โสด	เคย	๒	๐.๘	๙
P๓๒	ชาย	๔๑-๕๐ ปี	มัธยมศึกษา	ธุรกิจส่วนตัว	สมรส	ไม่เคย	๓	๐.๘	๑๕
P๓๓	หญิง	๒๑-๔๐ ปี	มัธยมศึกษา	อื่นๆ	สมรส	ไม่เคย	๓	๑.๘	๑๕

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน ๓๓ ท่าน ที่ได้ตอบกระทงคำถาม เข้าวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าอำนาจจำแนกด้านค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความแปรปรวน (Variance) เปอร์เซนต์ไทล์ (Percentile) ของกระทงคำถามที่ใช้แบบประเมินเจตสิกปัจจัย โดยลำดับเป็น จำนวน ๘๔ ข้อ เพื่อแจกแจงความถี่ (Frequencies) หาค่าการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและค่าการกระจายของข้อมูล โดยสรุปเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ การแจกแจงความถี่ (Frequencies) กระทงคำถามของแบบประเมินเจตสิกปัจจัย

ข้อที่	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕
ค่าเฉลี่ย	๓	๓	๓	๓	๒	๑	๒	๓	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒
ค่ามัธยฐาน	๓	๓	๓	๓	๒	๑	๑	๓	๒	๒	๓	๒	๑	๓	๓
ฐานนิยม	๓	๓	๑	๓	๒	๑	๑	๓	๑	๑	๓	๓	๑	๓	๓
เบี่ยงเบนมาตรฐาน	๑	๑	๒	๑	๑	๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ความแปรปรวน	๑	๑	๒	๑	๑	๐	๑	๒	๑	๒	๑	๑	๑	๑	๑
เปอร์	๑๖.๖	๒	๒	๑	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
	๓๓.๓	๒	๒	๑	๓	๒	๑	๑	๒	๑	๒	๒	๑	๒	๒
เซนต์	๕๐	๓	๓	๓	๓	๒	๑	๑	๓	๒	๓	๒	๑	๓	๓
	๖๖.๖	๓	๓	๓	๓	๓	๑	๑	๓	๓	๓	๓	๒	๓	๓
	๘๓.๓	๓	๔	๕	๔	๓	๑	๓	๕	๓	๔	๓	๓	๓	๓

การแจกแจงความถี่ (Frequencies) กระจกคำถามของแบบประเมินเจตสิกปัจจัย (ต่อ)															
ข้อที่	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙	๓๐
ค่าเฉลี่ย	๒	๓	๓	๒	๒	๑	๒	๑	๒	๒	๒	๒	๒	๓	๒
ค่ามัธยฐาน	๒	๓	๓	๒	๑	๑	๑	๑	๒	๒	๒	๓	๑	๓	๒
ฐานนิยม	๑	๓	๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๓	๑	๓	๑	๓	๓
เบี่ยงเบนมาตรฐาน	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ความแปรปรวน	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
เปอร์เซ็นต์ ไทล์	๑๖.๖	๑	๒	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๒	๑
	๓๓.๓	๑	๒	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๒	๑	๒
	๕๐	๒	๓	๓	๒	๑	๑	๑	๒	๒	๒	๓	๑	๓	๒
	๖๖.๖	๓	๓	๓	๓	๒	๑	๑	๓	๓	๓	๓	๒	๓	๓
	๘๓.๓	๓	๔	๓	๓	๓	๒	๓	๒	๓	๓	๓	๓	๔	๓

ข้อที่	๓๑	๓๒	๓๓	๓๔	๓๕	๓๖	๓๗	๓๘	๓๙	๔๐	๔๑	๔๒	๔๓	๔๔
ค่าเฉลี่ย	๒	๒	๑	๑	๑	๒	๒	๑	๑	๑	๒	๒	๒	๒
ค่ามัธยฐาน	๓	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๒	๑	๒	๒
ฐานนิยม	๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๒
เบี่ยงเบนมาตรฐาน	๑	๑	๐	๑	๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ความแปรปรวน	๑	๑	๐	๑	๐	๑	๑	๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑
เปอร์เซ็นต์ ไทล์	๑๖.๖	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
	๓๓.๓	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๒
	๕๐	๓	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๒	๑	๒	๒
	๖๖.๖	๓	๓	๑	๑	๑	๒	๑	๑	๑	๒	๓	๓	๓
	๘๓.๓	๓	๓	๑	๑	๑	๓	๓	๑	๒	๒	๓	๓	๓

ข้อที่	๔๕	๔๖	๔๗	๔๘	๔๙	๕๐	๕๑	๕๒	๕๓	๕๔	๕๕	๕๖	๕๗	๕๘
ค่าเฉลี่ย	๒	๒	๒	๓	๓	๓	๒	๔	๔	๒	๔	๔	๖๐	๖๑
ค่ามัธยฐาน	๒	๑	๒	๒	๓	๓	๒	๔	๔	๒	๔	๔	๓	๔
ฐานนิยม	๓	๑	๓	๒	๓	๓	๑	๕	๕	๑	๕	๕	๓	๔
เบี่ยงเบนมาตรฐาน	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๒	๑	๑	๒	๒	๑	๓	๔
ความแปรปรวน	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๒	๑	๒	๓	๒	๒	๑	๑
เปอร์เซ็นต์ ไทล์	๑๖.๖	๑	๑	๑	๑	๒	๒	๑	๓	๓	๑	๑	๒	๑
	๓๓.๓	๑	๑	๒	๒	๓	๓	๑	๔	๓	๑	๓	๓	๓
	๕๐	๒	๑	๒	๒	๓	๓	๒	๔	๔	๒	๔	๓	๔
	๖๖.๖	๓	๑	๓	๓	๔	๔	๓	๕	๕	๓	๕	๔	๔
	๘๓.๓	๓	๒	๓	๔	๔	๔	๔	๕	๕	๕	๕	๕	๕

การแจกแจงความถี่ (Frequencies) กระจกคำถามของแบบประเมินเจตสิกปัจจัย (ต่อ)													
ข้อที่	๕๙	๖๕	๖๖	๖๗	๖๘	๖๙	๗๐	๗๑	๗๒	๗๓	๗๔	๗๕	๗๖
ค่าเฉลี่ย	๖๒	๖๓	๖๔	๓	๓	๓	๔	๔	๔	๓	๓	๔	๓
ค่ามัธยฐาน	๔	๓	๓	๓	๓	๒	๕	๕	๕	๓	๓	๕	๔
ฐานนิยม	๔	๓	๓	๒ ^๓	๓	๑	๕	๕	๕	๓	๓	๕	๔
เบี่ยงเบนมาตรฐาน	๓ ^๓	๓	๓	๑	๑	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ความแปรปรวน	๑	๑	๑	๑	๑	๒	๑	๑	๑	๒	๑	๑	๒
เปอร์เซ็นต์ไทล์	๒	๒	๒	๒	๒	๑	๓	๔	๓	๒	๒	๓	๓
	๓๓.๓	๓	๒	๓	๒	๑	๔	๔	๔	๓	๓	๔	๓
	๕๐	๔	๓	๓	๓	๒	๕	๕	๕	๓	๓	๕	๔
	๖๖.๖	๕	๔	๔	๓	๔	๕	๕	๕	๔	๓	๕	๔
	๘๓.๓	๕	๔	๕	๔	๕	๕	๕	๕	๕	๔	๕	๕

ข้อที่	๗๗	๗๘	๗๙	๘๐	๘๑	๘๒	๘๓	๘๔
ค่าเฉลี่ย	๔	๔	๔	๓	๓	๔	๔	๓
ค่ามัธยฐาน	๔	๔	๔	๓	๓	๔	๔	๓
ฐานนิยม	๔	๕	๕	๓	๓	๕	๕	๓
เบี่ยงเบนมาตรฐาน	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ความแปรปรวน	๑	๑	๑	๒	๒	๒	๑	๒
เปอร์เซ็นต์ไทล์	๒	๓	๓	๓	๒	๑	๒	๔
	๓๓.๓	๔	๓	๓	๓	๒	๓	๔
	๕๐	๔	๔	๔	๓	๓	๔	๔
	๖๖.๖	๔	๕	๕	๔	๔	๕	๕
	๘๓.๓	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕

จากข้อมูลตารางที่ ๔.๒ พบว่า ดัชนีของกระจกคำถามแบบประเมินเจตสิกปัจจัยโดยการคำนวณหาค่าการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและค่าการกระจายของข้อมูล ที่สามารถจำแนกตามข้อกระจกคำถามที่ซ้ำกันมากที่สุดได้ค่าเฉลี่ย (X) ค่ามัธยฐาน (Md) ฐานนิยม (Mo) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานกับค่าความแปรปรวนมีค่าใกล้เคียงไม่แตกต่างกันสามารถเปรียบเทียบข้อมูลย่อยเป็นค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่สามารถยอมรับได้

นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อกระจกคำถามทั้งหมด ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย พระภิกษุสามเณร พระครูวิลาสกาญจนธรรม, ดร.ผศ.ดร.ประยูร สุยะใจ, ผศ.ดร.เรียงชัย หมื่นชนะ พิจารณาความตรงของเนื้อหาข้อ (Item content validity) เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องด้านเนื้อหาระหว่างข้อคำถามของจุดมุ่งหมายของวัตถุ (Item Objective Congruence : IOC) เพื่อคัดเลือกข้อกระจกคำถามที่วัดได้และสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่ควรได้ค่า IOC มากกว่า ๐.๕ ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์พบว่า มาตรฐานข้อคำถามของแบบประเมินเจตสิก

ปัจจัยมีค่า IOC ได้ค่าตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไป มีจำนวน ๘๔ ข้อ จากทั้งหมด ๑๐๓ ข้อ โดยได้ค่า IOC โดยสรุปเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ ๔.๓ ค่าดัชนีสอดคล้องด้านเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ IOC ของกระทงคำถาม ๘๔ ข้อ

ข้อ ที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				รวม	IOC	สรุป
	๑	๒	๓	๔			
๑	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๒	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๓	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๔	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๕	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๖	๐	๑	๑	๑	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๗	๐	๑	๑	๑	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๘	๐	๑	๑	๑	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๙	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๑๐	๑	๑	๑	๐	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๑๑	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๑๒	๑	๑	๑	๐	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๑๓	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๑๔	๐	๑	๑	๑	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๑๕	๑	๑	๑	๐	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๑๖	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๑๗	๑	๑	๑	๐	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๑๘	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๑๙	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๒๐	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๒๑	๐	๑	๑	๑	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๒๒	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๒๓	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๒๔	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๒๕	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๒๖	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๒๗	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๒๘	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๒๙	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๓๐	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์

ค่าดัชนีสอดคล้องด้านเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ IOC ของกระทรวงศึกษาธิการ ๘๔ ข้อ (ต่อ)							
ข้อ ที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				รวม	IOC	สรุป
	๑	๒	๓	๔			
๓๑	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๓๒	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๓๓	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๓๔	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๓๕	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๓๖	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๓๗	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๓๘	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๓๙	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๔๐	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๔๑	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๔๒	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๔๓	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๔๔	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๔๕	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๔๖	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๔๗	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๔๘	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๔๙	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๕๐	๑	๑	๑	๐	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๕๑	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๕๒	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๕๓	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๕๔	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๕๕	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๕๖	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๕๗	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๕๘	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๕๙	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๖๐	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๖๑	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๖๒	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์

ค่าดัชนีสอดคล้องด้านเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ IOC ของกระทรวงศึกษาธิการ ๘๔ ข้อ (ต่อ)							
ข้อ ที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				รวม	IOC	สรุป
	๑	๒	๓	๔			
๖๓	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๖๔	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๖๕	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๖๖	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๖๗	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๖๘	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๖๙	๐	๑	๑	๑	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๗๐	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๗๑	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๗๒	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๗๓	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๗๔	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๗๕	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๗๖	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๗๗	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๗๘	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๗๙	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๘๐	๐	๑	๑	๑	๓	๐.๘	ผ่านเกณฑ์
๘๑	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๘๒	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๘๓	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์
๘๔	๑	๑	๑	๑	๔	๑.๐	ผ่านเกณฑ์

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC จากกระทรวงศึกษาธิการทั้งหมด ๑๐๓ ข้อ ที่ผู้วิจัยได้นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๔ ท่าน ได้พิจารณาแนะนำแก้ไขตัดออกเป็นบางข้อและปรับปรุงเสียใหม่เพื่อสังเคราะห์ข้อกระทรวงศึกษาธิการที่ผ่านเกณฑ์ค่า IOC มากกว่า .๖๐ ขึ้นไป พอสรุปได้กระทรวงศึกษาธิการทั้งสิ้นจำนวน ๘๔ ข้อ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มทดลอง จำนวน ๒๗๖ ท่าน ที่ตอบแบบประเมินเจตสิกในครั้งต่อไป

๔.๔ ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามวัตถุประสงค์ของประชากรกลุ่มทดลองครั้งนี้ มีผู้ตอบแบบประเมินเจตสิกปัจจัย จำนวนทั้งสิ้น ๒๗๖ ท่าน สามารถจำแนกเป็นนิสิตนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แยกเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๐

และ ๓๓.๐ ตามลำดับ เป็นนิสิตสาขาวิชาสันติศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๗ ระดับปริญญาตรี การศึกษาปีที่ ๑ คณะมนุษยศาสตร์ เป็นร้อยละ ๑๔.๘๖ คณะสังคมศาสตร์ เป็นร้อยละ ๑๕.๒๑ คณะ ครุศาสตร์ เป็นร้อยละ ๒๔.๖๔ คณะพุทธศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์บาฬีศึกษาพุทธโฆส จังหวัดนครปฐม เป็นร้อยละ ๕.๘๐ ผู้เข้าปฏิบัติธรรม ณ วัดธรรมโฆชน์ ตำบลสิงห์มอ อำเภอสองนคร จังหวัดสงขลา เป็นร้อยละ ๘.๗๐ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัด คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นร้อยละ ๑๑.๙๕ โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๔ จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศและคณะการศึกษาสาขาวิชา

ข้อมูล		จำนวน	ร้อยละ
๑.	เพศ		
	ชาย	๑๘๕	๖๗.๐
	หญิง	๙๑	๓๓.๐
รวม		๒๗๖	๑๐๐
๒.	หน่วยงาน/สถาบันการศึกษา		
	สาขาวิชาสันติศึกษา มจร.	๒๒	๗.๙๗
	คณะมนุษยศาสตร์ มจร.	๔๑	๑๔.๘๖
	คณะสังคมศาสตร์ มจร.	๔๒	๑๕.๒๑
	คณะสาขาศุทธศาสตร์ มจร.	๖๘	๒๔.๖๔
	คณะพุทธศาสตร์ มจร.	๓๐	๑๐.๘๗
	วิทยาลัยสงฆ์บาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม มจร.	๑๖	๕.๘๐
	ผู้เข้าปฏิบัติธรรม ณ วัดธรรมโฆชน์ สงขลา	๒๔	๘.๗๐
	ข้าราชการและเจ้าหน้าที่คณะแพทยศาสตร์	๓๓	๑๑.๙๕
	คณะพยาบาลศาสตร์ มช.		
รวม		๒๗๖	๑๐๐

๔.๔.๑ การหาค่าอำนาจจำแนกและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างข้อกระทงคำถาม

ผู้วิจัยได้นำมาตรวจวัดแบบประเมินเจตสิกปัจจัยฉบับปรับปรุงไปทำการวัดบุคลิกภาพของ นิสิตนักศึกษาสาขาวิชาสันติศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะ พุทธศาสตร์ และวิทยาลัยสงฆ์บาฬีศึกษาพุทธโฆส ข้าราชการและเจ้าหน้าที่คณะแพทยศาสตร์ คณะ พยาบาลศาสตร์ มช. รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒๗๖ ท่าน (ชาย ๑๘๕ ท่าน หญิง ๙๑ ท่าน) เพื่อตรวจสอบค่า อำนาจจำแนก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงคำถามที่เลือกในมาตรวัด (Corrected Item total correlation : CITC) และค่าความเที่ยง ผลการวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่ม สูงกับกลุ่มต่ำรายข้อ พบว่า มีข้อกระทงผ่านเกณฑ์ของค่าเฉลี่ยรายข้อแตกต่างกัน ระหว่างกลุ่มสูงกับ กลุ่มต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และผลการวิเคราะห์ค่า CITC พบว่า มีข้อกระทงที่ ผ่านเกณฑ์ทั้งฉบับที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .๒๐ ขึ้นไป และผ่านเกณฑ์ค่า CITC ระหว่าง . ๑๐ - .๖๒ ทั้งสิ้น จำนวน ๘๔ ข้อ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำข้อกระทงคำถามไปหาค่าความเชื่อมั่นของ เครื่องมือในด้านความคงที่ภายในแบบแบ่งครึ่งฉบับ (Split half method หรือ Odd even method)

โดยการนำเครื่องมือที่เป็นแบบประเมินเจตสิกปัจจัยไปสอบวัดเพียงครั้งเดียวมีค่าผ่านเกณฑ์ ๐.๗ ขึ้นไป แล้วนำผลการตอบของผู้ตอบแบบประเมินมาวิเคราะห์ เพื่อหาคะแนนครั้งละครั้งฉบับ โดยแบ่งเป็นคะแนนสูงและคะแนนต่ำ จากนั้นจึงหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสูงที่ ๐.๙๖๙ และคะแนนต่ำที่ ๐.๙๔๐ แล้วขยายค่าความเชื่อมั่นให้เป็นความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ ๐.๙๖๕

เนื่องจากการตอบข้อกระทงคำถามที่มีจำนวนมาก จึงทำให้ผู้ตอบเกิดความเบื่อหน่ายและไม่ตั้งใจตอบ ผู้วิจัยจึงพิจารณาตัดกระทงคำถามให้เหลือข้อกระทงทั้งสิ้น จำนวน ๘๔ ข้อ ที่มีรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๔.๕ ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกระทงคำถาม

ข้อ กระทง	ด้าน หมวด	ทิศทาง	การวิเคราะห์กระทงวิธีกลุ่ม				R	CITC ๘๔ ข้อ N = ๒๗๖	ค่าความ เชื่อมั่น	ข้อ กระทง ที่เลือก
			กลุ่มสูง N = ๑๓๘		กลุ่มต่ำ N = ๑๓๘					
			M	SD	M	SD				
๑	โลภะ	+	๔๔๑	๐.๙๘	๓๘๔	๑.๐๖	๐.๔๑	.๒๖๔	.๙๓๖	✓
๒	โลภะ	+	๕๒๑	๐.๘๙	๔๔๖	๑.๑๔	๐.๕๔	.๓๕๕	.๙๓๖	✓
๓	โลภะ	+	๔๙๒	๑.๒๕	๓๗๘	๑.๓๕	๐.๘๓	.๓๓๓	.๙๓๖	✓
๔	โลภะ	+	๕๐๓	๑.๐๗	๔๑๑	๑.๐๖	๐.๖๗	.๔๑๒	.๙๓๕	✓
๕	โลภะ	+	๔๒๗	๑.๑๕	๓๒๗	๑.๐๔	๐.๗๒	.๓๗๖	.๙๓๖	✓
๖	โลภะ	+	๔๕๖	๑.๓๕	๓๑๔	๑.๒๙	๑.๐๓	.๔๑๖	.๙๓๕	✓
๗	โลภะ	+	๒๗๒	๑.๒๑	๑๙๑	๐.๗๗	๐.๕๙	.๒๗๖	.๙๓๖	✓
๘	โลภะ	+	๓๙๗	๑.๒๕	๓๓๐	๑.๑๗	๐.๔๙	.๒๕๐	.๙๓๖	✓
๙	โลภะ	+	๓๖๔	๑.๑๖	๒๖๓	๑	๐.๗๓	.๓๒๓	.๙๓๖	✓
๑๐	โลภะ	+	๔๙๗	๑.๐๕	๔๐๒	๑.๑๙	๐.๖๙	.๔๒๑	.๙๓๕	✓
๑๑	โลภะ	+	๔๓๖	๑.๐๓	๓๓๒	๑.๐๗	๐.๗๕	.๓๖๐	.๙๓๖	✓
๑๒	โลภะ	+	๔๔๗	๐.๙๘	๓๒๒	๐.๙๘	๐.๙๑	.๔๔๗	.๙๓๕	✓
๑๓	โลภะ	+	๔๕๖	๐.๙๓	๓๓๕	๐.๙๘	๐.๘๘	.๔๔๗	.๙๓๕	✓
๑๔	โลภะ	+	๔๖๐	๑.๑	๓๔๐	๑.๑๑	๐.๘๗	.๔๔๘	.๙๓๕	✓
๑๕	โลภะ	+	๕๓๖	๐.๙๗	๔๑๔	๑.๑๕	๐.๘๘	.๔๘๐	.๙๓๕	✓
๑๖	โลภะ	+	๔๘๑	๑.๑๔	๓๕๒	๑.๒๑	๐.๙๓	.๔๔๘	.๙๓๕	✓
๑๗	โทสะ	+	๔๘๘	๑.๑๗	๓๕๐	๑.๑๑	๑	.๓๙๙	.๙๓๕	✓
๑๘	โทสะ	+	๕๑๓	๐.๙๘	๓๘๘	๑.๐๓	๐.๙๑	.๔๓๖	.๙๓๕	✓
๑๙	โทสะ	+	๔๒๔	๑.๐๗	๒๗๙	๑.๐๑	๑.๐๕	.๔๔๗	.๙๓๕	✓
๒๐	โทสะ	+	๔๔๔	๑.๐๑	๓๐๔	๑.๐๗	๑.๐๑	.๕๐๑	.๙๓๕	✓
๒๑	โทสะ	+	๔๒๗	๐.๙๖	๓๑๕	๐.๙๙	๐.๘๑	.๔๒๔	.๙๓๕	✓
๒๒	โทสะ	+	๓๕๗	๑.๒๓	๒๕๓	๑.๐๘	.๒๘๑	.๒๘๑	.๙๓๖	✓
๒๓	โทสะ	+	๓๘๙	๑.๑	๒๗๑	๐.๙๒	.๔๑๖	.๔๑๖	.๙๓๕	✓

ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกระทงคำถาม (ต่อ)

ข้อ กระทง	ด้าน หมวด	ทิศทาง	การวิเคราะห์กระทงวิธีกลุ่ม				R	CITC ๘๔ ข้อ N = ๒๗๖	ค่าความ เชื่อมั่น	ข้อ กระทง ที่เลือก
			กลุ่มสูง N = ๑๓๘		กลุ่มต่ำ N = ๑๓๘					
			M	SD	M	SD				
๒๔	โทสะ	+	๓๑๑	๑.๔๘	๒๑๓	๐.๘๗	.๒๕๓	.๒๕๓	.๙๓๖	✓
๒๕	โทสะ	+	๔๕๐	๑.๓๓	๒๙๔	๑.๒๒	.๔๓๑	.๔๓๑	.๙๓๕	✓
๒๖	โทสะ	+	๔๐๘	๑.๓	๒๔๕	๑.๐๕	๑.๑๘	.๔๐๓	.๙๓๕	✓
๒๗	โทสะ	+	๔๖๖	๑.๑๑	๓๐๑	๑.๐๘	๑.๒	.๔๙๐	.๙๓๕	✓
๒๘	โทสะ	+	๔๙๖	๑.๑๒	๓๗๔	๑.๓	๐.๘๘	.๔๒๙	.๙๓๕	✓
๒๙	โทสะ	+	๓๙๕	๑.๐๘	๒๗๘	๐.๙๙	๐.๘๕	.๔๐๓	.๙๓๕	✓
๓๐	โทสะ	+	๔๓๐	๑.๑๘	๒๙๙	๑.๐๔	๐.๙๕	.๔๕๓	.๙๓๕	✓
๓๑	โทสะ	+	๔๓๕	๑.๐๕	๓๑๙	๑.๐๗	๐.๘๔	.๔๖๓	.๙๓๕	✓
๓๒	โทสะ	+	๔๓๖	๑.๐๙	๓๔๑	๑.๐๕	๐.๖๙	.๓๗๕	.๙๓๖	✓
๓๓	โทสะ	+	๔๕๒	๑.๐๗	๓๐๖	๑.๑๓	๑.๐๖	.๔๘๒	.๙๓๕	✓
๓๔	โทสะ	+	๔๑๑	๑.๐๑	๒๘๕	๑	๐.๙๑	.๔๕๑	.๙๓๕	✓
๓๕	โมหะ	+	๓๕๓	๑.๒๔	๒๕๒	๑.๐๓	๐.๗๓	.๒๗๔	.๙๓๖	✓
๓๖	โมหะ	+	๓๖๑	๑.๒๘	๒๔๔	๑.๐๖	๐.๘๕	.๓๙๐	.๙๓๕	✓
๓๗	โมหะ	+	๓๓๐	๑.๒๖	๒๑๑	๐.๙๒	๐.๘๖	.๓๘๐	.๙๓๖	✓
๓๘	โมหะ	+	๔๕๙	๑.๓๔	๓๑๒	๑.๓๖	๑.๐๗	.๔๐๑	.๙๓๕	✓
๓๙	โมหะ	+	๔๖๕	๑.๐๕	๓๐๓	๑.๐๕	๑.๑๗	.๔๙๒	.๙๓๕	✓
๔๐	โมหะ	+	๓๓๓	๑.๒๘	๒๖๔	๑.๐๔	๐.๕	.๒๓๓	.๙๓๖	✓
๔๑	โมหะ	+	๓๒๕	๑.๒๘	๒๓๔	๐.๙๔	๐.๖๖	.๒๘๓	.๙๓๖	✓
๔๒	โมหะ	+	๒๘๙	๑.๓๑	๒๑๒	๐.๙	๐.๕๖	.๒๓๖	.๙๓๖	✓
๔๓	โมหะ	+	๓๑๕	๑.๓๒	๒๒๓	๐.๙๘	๐.๖๗	.๒๗๔	.๙๓๖	✓
๔๔	โมหะ	+	๔๖๐	๑.๑๔	๒๘๖	๑.๐๓	๑.๒๖	.๕๒๓	.๙๓๕	✓
๔๕	โมหะ	+	๔๓๕	๒.๗๓	๒๗๔	๐.๙	๑.๑๗	.๒๖๔	.๙๓๗	✓
๔๖	โมหะ	+	๔๓๕	๒.๗๓	๒๗๔	๐.๙	๑.๑๗	.๒๖๔	.๙๓๗	✓
๔๗	โมหะ	+	๔๘๖	๑.๐๔	๓๕๒	๑.๒	๐.๙๗	.๔๔๙	.๙๓๕	✓
๔๘	โมหะ	+	๔๘๒	๑.๐๗	๓๓๕	๑.๑๗	๑.๐๗	.๔๒๐	.๙๓๕	✓
๔๙	โมหะ	+	๔๗๑	๑.๑๓	๓๔๑	๑.๒๕	๐.๙๔	.๓๙๖	.๙๓๕	✓
๕๐	โมหะ	+	๕๓๖	๑.๐๙	๔๒๐	๒.๐๗	๐.๘๔	.๓๑๘	.๙๓๖	✓
๕๑	ปัญญา	+	๔๖๙	๑.๑๗	๓๗๓	๑.๒๕	๐.๗	.๓๕๑	.๙๓๖	✓
๕๒	ปัญญา	+	๕๒๘	๐.๙๙	๔๑๖	๑.๑๒	๐.๘๑	.๔๑๖	.๙๓๕	✓

ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกระทงคำถาม (ต่อ)

ข้อ กระทง	ด้าน หมวด	ทิศทาง	การวิเคราะห์กระทงวิธีกลุ่ม				R	CITC ๘๔ ข้อ N = ๒๓๖	ค่าความ เชื่อมั่น	ข้อ กระทง ที่เลือก
			กลุ่มสูง N = ๑๓๘		กลุ่มต่ำ N = ๑๓๘					
			M	SD	M	SD				
๕๓	ปัญญา	+	๔๕๓	๑.๑๕	๓๕๓	๑.๒๑	๐.๔๖	.๒๕๒	.๕๓๖	✓
๕๔	ปัญญา	+	๕๒๓	๑.๑๒	๓๕๔	๑.๓๘	๐.๕๖	.๔๓๓	.๕๓๕	✓
๕๕	ปัญญา	+	๕๕๖	๐.๕	๕๐๕	๑.๓๑	๐.๖๓	.๔๒๒	.๕๓๕	✓
๕๖	ปัญญา	+	๕๔๘	๐.๕๘	๔๓๔	๑.๓๑	๐.๕๔	.๓๓๘	.๕๓๖	✓
๕๗	ปัญญา	+	๔๑๑	๑.๓๖	๓๑๖	๑.๒๓	๐.๖๕	.๒๕๕	.๕๓๖	✓
๕๘	ปัญญา	+	๕๑๑	๑.๒	๓๕๕	๑.๔๔	๐.๘๔	.๓๕๐	.๕๓๕	✓
๕๙	ปัญญา	+	๕๔๒	๐.๕๕	๔๘๔	๑.๒๓	๐.๔๒	.๓๐๘	.๕๓๖	✓
๖๐	ศรัทธา	+	๕๔๕	๑.๐๖	๔๖๓	๑.๒๕	๐.๕๕	.๓๓๑	.๕๓๖	✓
๖๑	ศรัทธา	+	๕๘๐	๐.๕๔	๕๐๓	๑.๒	๐.๕๓	.๓๕๒	.๕๓๖	✓
๖๒	ศรัทธา	+	๕๘๔	๐.๕๔	๕๑๑	๑.๒๖	๐.๕๓	.๓๘๒	.๕๓๖	✓
๖๓	ศรัทธา	+	๕๗๕	๐.๕	๔๖๑	๑.๒๕	๐.๘๖	.๕๐๐	.๕๓๕	✓
๖๔	ศรัทธา	+	๕๖๘	๐.๕๓	๔๘๓	๑.๒๔	๐.๕๕	.๔๑๒	.๕๓๕	✓
๖๕	ศรัทธา	+	๕๒๓	๑.๐๕	๔๓๘	๑.๑๕	๐.๖๔	.๔๒๒	.๕๓๕	✓
๖๖	ศรัทธา	+	๕๐๑	๒.๘๓	๓๗๕	๑.๐๓	๐.๘๘	.๑๕๑	.๕๓๘	✓
๖๗	ศรัทธา	+	๔๕๐	๑.๐๑	๓๒๓	๑.๑๓	๐.๘๕	.๓๗๐	.๕๓๖	✓
๖๘	ศรัทธา	+	๔๖๖	๑.๑๒	๓๕๘	๑.๓๒	๐.๔๕	.๒๕๕	.๕๓๖	✓
๖๙	ศรัทธา	+	๕๘๔	๑.๑๘	๔๑๕	๑.๔	๐.๕	.๒๓๑	.๕๓๖	✓
๗๐	ศรัทธา	+	๕๐๕	๑.๐๕	๔๕๕	๑.๓๒	๐.๓๖	.๒๕๕	.๕๓๖	✓
๗๑	ศรัทธา	+	๕๔๑	๑.๐๕	๕๐๖	๑.๒๕	๐.๒๕	.๒๖๓	.๕๓๖	✓
๗๒	ศรัทธา	+	๔๒๐	๑.๒๓	๓๖๕	๑.๑๕	๐.๓๗	.๒๓๔	.๕๓๖	✓
๗๓	ศรัทธา	+	๕๕๓	๑.๐๘	๔๔๓	๑.๓๕	๐.๘๓	.๔๖๔	.๕๓๕	✓
๗๔	ศรัทธา	+	๕๗๐	๐.๕๘	๕๑๓	๑.๓๒	๐.๔๑	.๓๑๔	.๕๓๖	✓
๗๕	ศรัทธา	+	๕๖๑	๐.๕๓	๔๕๐	๑.๒๒	๐.๘	.๔๕๘	.๕๓๕	✓
๗๖	ศรัทธา	+	๕๔๔	๐.๕๕	๔๓๖	๑.๒๖	๐.๗๘	.๔๕๓	.๕๓๕	✓
๗๗	วิตรก	+	๕๘๐	๐.๘๖	๕๑๒	๑.๒๕	๐.๔๕	.๓๗๐	.๕๓๖	✓
๗๘	วิตรก	+	๕๘๔	๐.๘๖	๕๒๔	๑.๒๖	๐.๔๓	.๓๕๘	.๕๓๖	✓

ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกระทงคำถาม (ต่อ)

ข้อ กระทง	ด้าน หมวด	ทิศทาง	การวิเคราะห์กระทงวิธีกลุ่ม				R	CITC ๘๔ ข้อ N = ๒๗๖	ค่าความ เชื่อมั่น	ข้อ กระทง ที่เลือก
			กลุ่มสูง N = ๑๓๘		กลุ่มต่ำ N = ๑๓๘					
			M	SD	M	SD				
๗๕	วิตก	+	๕๔๓	๐.๘๗	๔๕๑	๑.๑๘	๐.๖๗	.๔๔๖	.๕๓๕	✓
๘๐	วิตก	+	๔๗๘	๑.๑	๓๕๐	๑.๒๑	๐.๖๔	.๓๔๖	.๕๓๖	✓
๘๑	วิตก	+	๕๔๘	๐.๕๑	๔๓๗	๑.๑๕	๐.๘	.๔๖๔	.๕๓๕	✓
๘๒	วิตก	+	๕๘๐	๐.๘๕	๕๐๕	๑.๒๑	๐.๕๑	.๔๑๖	.๕๓๕	✓
๘๓	วิตก	+	๕๕๖	๐.๘๒	๕๑๓	๑.๓๑	๐.๖	.๓๗๔	.๕๓๖	✓
๘๔	วิตก	+	๕๕๖	๐.๕๑	๔๘๔	๑.๓๒	๐.๘๑	.๔๘๓	.๕๓๕	✓

๔.๔.๒ การหาค่าความตรง

จากตารางที่ ๔.๖ ผู้วิจัยนำมาตรวจวัดบุคลิกภาพของข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๐๐ และ ๓๓.๐๐ ตามลำดับ ตามมาตรวัดจำแนกตามตัวแปร โดยจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความตรงตาม เกณฑ์สัมพันธ์ของแบบประเมินเจตสิกปัจจัย ที่มีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๒๗๖ ท่าน ดังมีรายละเอียดตาม ตารางที่ได้แสดงต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๖ มาตรวัดจำแนกตามตัวแปร โดยจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ	ชาย	๑๘๕	๖๗.๐๐
	หญิง	๙๑	๓๓.๐๐
๒. อายุ	๒๐ ปี หรือต่ำกว่า	๗๕	๒๗.๒๐
	๒๑-๓๐ ปี	๑๑๗	๔๒.๔๐
	๓๐-๔๐ ปี	-	-
	๔๑-๕๐ ปี	๓๕	๑๒.๗๐
	๕๑-๖๐ ปี หรือสูงกว่า	๔๙	๑๗.๘๐
๓. วุฒิการศึกษา	ประถมศึกษา	๑๘	๖.๕๐
	มัธยมศึกษา	๙๘	๓๕.๕๐
	อุดมศึกษา	๑๒๑	๔๓.๘๐
	อื่นๆ	๓๙	๑๔.๑๐

มาตรวัดจำแนกตามตัวแปร โดยจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
๔. อาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	๑๗๔	๖๓.๐๐
	ข้าราชการ	๒๑	๗.๖๐
	รัฐวิสาหกิจ	๒	.๗๐
	ธุรกิจส่วนตัว	๑๓	๔.๗๐
	รับจ้าง	๒๕	๙.๑๐
	อื่นๆ	๔๑	๑๔.๙๐
๕. สถานภาพ	โสด	๒๑๗	๗๘.๖๐
	สมรส	๔๐	๑๔.๕๐
	หม้าย/หย่าร้าง	๑๙	๖.๙๐
๖. ประสบการณ์ ปฏิบัติธรรม	เคย	๒๓๕	๘๕.๑๐
	ไม่เคย	๔๑	๑๔.๙๐
รวม		๒๗๖	๑๐๐.๐๐

๔.๔.๓ การหาค่าความเที่ยง

ได้นำมาตรวัดแบบประเมินเจตสิกปัจจัย จำนวน ๘๔ ข้อ ไปวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficients) ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความเที่ยงของมาตรวัด แบบประเมินทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .๘๔๓ ค่าความเที่ยงรายด้าน ๖ หมวด มีค่าความเที่ยงระหว่าง .๗๘๒ - .๘๕๐ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๔.๗ ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของมาตรวัดบุคลิกภาพ

มาตรวัดบุคลิกภาพ		ด้าน ๖ หมวด	จำนวนข้อ	สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha)
๑	บุคลิกภาพทางความโลภ	โลภะ	๑๖	.๗๘๒
๒	บุคลิกภาพทางความโทส	โทสะ	๑๘	.๘๑๙
๓	บุคลิกภาพทางความโมห	โมหะ	๑๕	.๘๒๒
๔	บุคลิกภาพทางปัญญา	ปัญญา	๑๐	.๘๕๐
๕	บุคลิกภาพทางศรัทธา	ศรัทธา	๑๗	.๘๑๗
๖	บุคลิกภาพทางวิตก	วิตก	๘	.๘๒๐
รวม			๘๔	.๘๔๓

๔.๔.๔ ผลการตรวจสอบความตรงภาวะพรรณนา และภาวสันนิษฐานด้วยเทคนิคกลุ่มด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒๗๖ ท่าน ที่ตอบแบบประเมินเจตสิกปัจจัยจำนวน ๘๔ ข้อกระทง ที่จำแนกออกเป็น ๖ หมวด ได้แก่ หมวดโลภะ หมวดโทสะ หมวดโมหะ หมวดปัญญา หมวดศรัทธา หมวดวิตก โดยวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่า

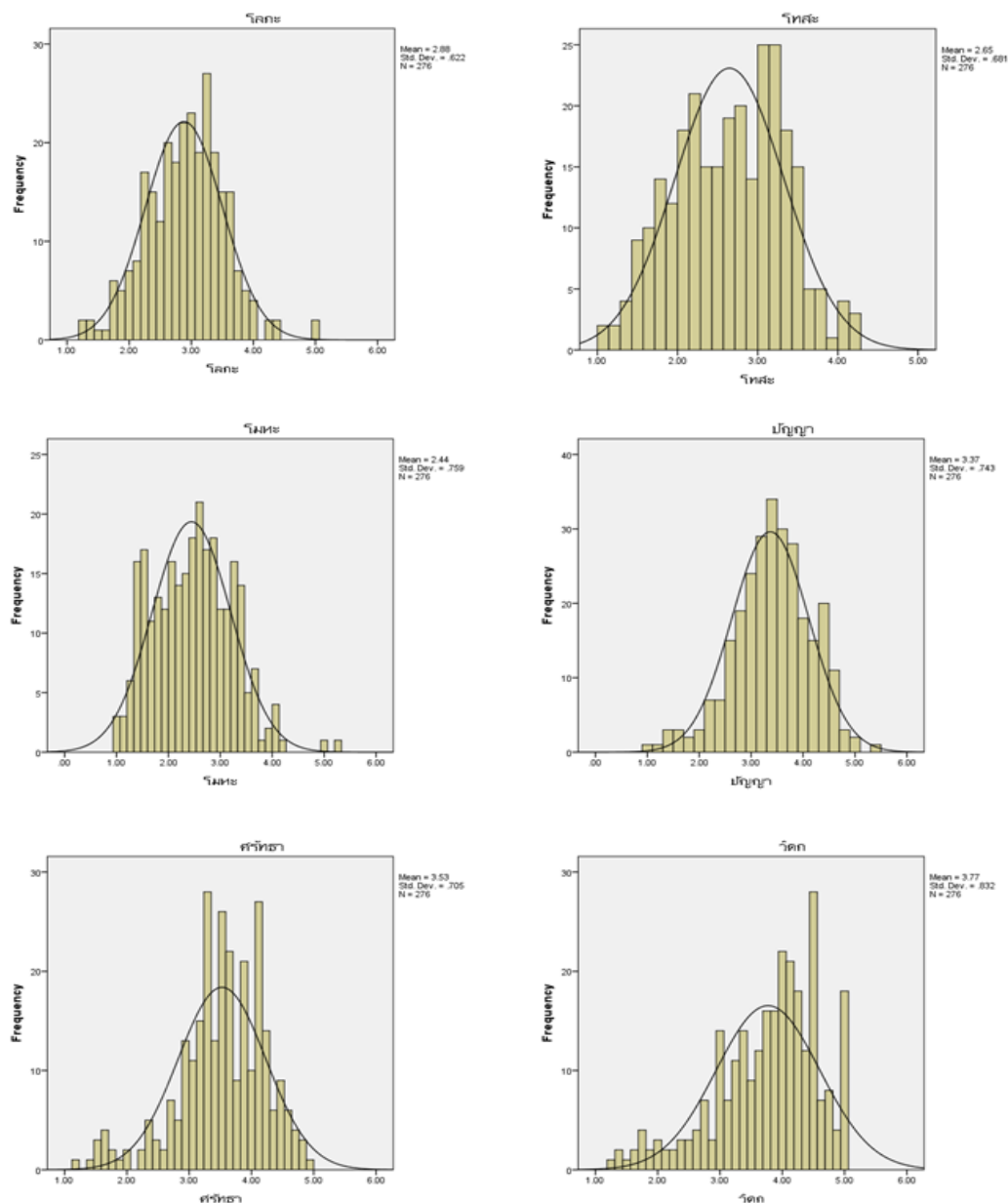
อำนาจจำแนกด้านค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความแปรปรวน (Variance) เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) เพื่อแจกแจงความถี่ (Frequencies) หาค่าการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและค่าการกระจายของข้อมูล พร้อมกับการทดสอบค่า t (t-test independent groups) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor analysis) โดยสรุปเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ ๔.๘ การตรวจสอบความตรงภาวะพรรณนาและภาวสันนิษฐานด้วยเทคนิคกลุ่ม

หมวด	t	df	f	ค่าเฉลี่ย (X)	มัธยฐาน (Md)	ฐานนิยม (Mo)	ความแปรปรวน	เบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความเบ้	ความโด่ง	เปอร์เซ็นต์ไทล์			Sig.
											๒๕	๕๐	๗๕	
โลภะ	๗๗	๒๘	๔.๒	๒.๙	๒.๙	๓.๒	๐.๔	๐.๖	.๐๐	.๓๑	๒.๔	๒.๙	๓.๓	.๐๐
โทสะ	๖๕	๒๘	๔.๗	๒.๗	๒.๗	๓.๓	๐.๕	๐.๗	-.๐๘	-.๗๒	๒.๑	๒.๗	๓.๒	.๐๐
โมหะ	๕๔	๒๘	๒.๖	๒.๔	๒.๕	๒.๕๖	๐.๖	๐.๘	.๓๓	-.๐๑	๑.๘	๒.๕	๒.๙	.๐๐
ปัญญา	๗๕	๒๘	๒.๗	๓.๔	๓.๔	๓.๓๖	๐.๖	๐.๗	-.๔๐	.๔๒	๒.๙	๓.๔	๓.๙	.๐๐
ศรัทธา	๘๓	๒๘	๓.๓	๓.๕	๓.๖	๓.๒๖	๐.๕	๐.๗	-.๗๖	.๘๔	๓.๒	๓.๖	๔.๑	.๐๐
วิตก	๗๕	๒๘	๒.๖	๓.๘	๓.๙	๔.๕	๐.๗	๐.๘	-.๘๑	.๓๔	๓.๓	๓.๙	๔.๔	.๐๐

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ดัชนีของกระหังคำถามแบบประเมินเจตสิกปัจจัยโดยการคำนวณหาค่าการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและค่าการกระจายของข้อมูล ที่สามารถจำแนกแบบประเมินเจตสิกปัจจัย ๖ หมวด ตามข้อหังคำถามในการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางได้ค่าเฉลี่ย (X) ค่ามัธยฐาน (Md) ฐานนิยม (Mo) มีค่าใกล้เคียงไม่แตกต่างกัน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานกับค่าความแปรปรวนมีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ย อันสามารถเปรียบเทียบข้อมูลย่อยมีค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ และค่าความเบ้กับค่าความโด่งที่เท่ากับหรือน้อยกว่า ๑.๐๐ จึงเป็นข้อมูลแจกแจงปกติมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่า ๐.๐๐ สามารถยอมรับได้ และมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการวัดเป็นตัวแทนของการวัดบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติธรรมในบริบทของจริต โดยการตรวจสอบความตรงหรือความสอดคล้องของโมเดลการวัดแบบประเมินเจตสิกปัจจัยด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปด้วย Amos ในการวิเคราะห์สถิติองค์ประกอบเชิงยืนยัน Confirmatory Factor Analysis (CFA) โดยผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นแผนภาพตามลำดับดังต่อไปนี้

กราฟที่ ๔.๑ แสดงความเบ้และความโด่งของแบบประเมินเจตสิกปัจจัย ๖ หมวด

๔.๔.๕ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดแบบประเมินเจตสิกปัจจัยของผู้ปฏิบัติธรรมในบริบทของจริต

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดแบบประเมินเจตสิกปัจจัยของผู้ปฏิบัติธรรมในบริบทของจริต โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรสังเกตทุกตัวมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ถ้าตัวแปรใดไม่มีความสัมพันธ์กันแสดงว่าไม่มีองค์ประกอบรวมที่ไม่มีประโยชน์ ผู้วิจัยจะนำเมทริกซ์สหสัมพันธ์นั้นไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๙ มาตรวัดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบประเมินเจตสิกปัจจัย ๖ หมวด
ในบริบทของจิต ๖

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาตรวัดบุคลิกภาพในบริบทของจิต						
	จิต	โลภะ	โทสะ	โมหะ	ปัญญา	ศรัทธา	วิตก
จิต	๑						
๑. หมวดโลภะ	.๖๑๔**	๑					
๒. หมวดโทสะ	.๕๙๔**	.๔๒๗**	๑				
๓. หมวดโมหะ	.๔๔๘**	.๓๔๙**	.๓๒๓**	๑			
๔. หมวดปัญญา	.๔๘๗**	.๒๐๕**	.๑๙๒**	.๐๙๔	๑		
๕. หมวดศรัทธา	.๕๘๗**	.๒๕๖**	.๒๑๙**	.๑๗๕**	.๓๗๔**	๑	
๖. หมวดวิตก	.๓๕๔**	.๑๔๒*	.๑๐๗	.๐๕๐	.๓๓๐**	.๔๐๒**	๑
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	๓.๐๔	๒.๙๓	๒.๗๗	๒.๕๖	๓.๔๔	๓.๕๓	๓.๕๘
เบี่ยงเบนมาตรฐาน	๐.๕๑	๐.๖๖	๐.๘๒	๐.๙๐	๐.๗๕	๐.๗๐	๐.๘๗

Kaiser Meyer Olkin Measure of Sampling Adequacy = .๗๒๘, Bartlett's Test of Sphericity Approx : Chi-Square = ๖๐๕.๐๓๑, df = ๒๑, p = .๐๐๐

ผลการวิเคราะห์ความตรงตามเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของโมเดลการวัดจากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ความตรงตามเกณฑ์ของแบบประเมินเจตสิกปัจจัยของประชากรกลุ่มทดลองที่ตอบแบบประเมินเจตสิกปัจจัย ในบริบทของจิต ๖ จำนวน ๒๗๖ ท่าน ภายใต้ข้อบังคับทั้ง ๖ หมวด ได้แก่ ตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบที่ ๑ หมวดโลภะจิต ตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบที่ ๒ หมวดโทสะจิต ตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบที่ ๓ หมวดโมหะจิต ตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบที่ ๔ หมวดปัญญาจิต ตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบที่ ๕ หมวดศรัทธาจิต และตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบที่ ๖ หมวดวิตกจิต ทั้งหมดมีตัวแปรหมวดจิตละ ๑ ตัวแปร รวมทั้งสิ้นจำนวน ๖ ตัวแปร ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรวมทั้ง ๓๖ คู่ โดยที่ทุกคู่มีความสัมพันธ์เป็นบวกและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งแต่ .๐๕๐ ถึง .๖๑๔ ส่วนตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบตรงกับโมเดลตามทฤษฎีที่มีดัชนีวัดความกลมกลืน (Bartlett's Test of Sphericity Approx) ค่าไคร้สแควร์ = ๖๐๕.๐๓๑ ค่า df = ๒๑ p = ๐.๐๐๐ ที่ป็นค่าสถิติอันบอกถึงความแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ และผลของการวิเคราะห์ค่าดัชนี Kaiser Meyer Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) .๗๒๘ ที่เข้าใกล้ ๑ ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงตัวแปรต่างๆ มีข้อมูลเป็นความสัมพันธ์กันและเหมาะสมที่จะไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันได้

๔.๔.๖ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ของโมเดลกับการวัดแบบประเมินเจตสิกปัจจัยของผู้ปฏิบัติธรรมในบริบทของจิต

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลกับการวัดแบบประเมินเจตสิกปัจจัยของผู้ปฏิบัติธรรมในบริบทของจิต โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่เป็นโมเดลการวัดค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปร พบว่า ค่าไค-สแควร์ (Chi-square) = ๕๘.๔๖๑ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ (p) = .๐๕๘ แสดงว่าโมเดลองค์ประกอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้านความสัมพันธ์ทางเนื้อหาเป็นที่ยอมรับได้ ส่วนการคำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ๒ ตัวที่แต่ละตัวเป็นตัวแปรจัดกลุ่มที่แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม (Dichotomous) ในอัตราส่วนออกที่ ๑.๓๖๐ และมีความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานเป็นสมมติฐานศูนย์ (Null Hypothesis) ที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่วนค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index : GFI) = .๙๖๖ และดัชนีกลมกลืนที่ปรับแล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index : AGFI) = .๙๑๙ กับดัชนีกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index : CFI) ที่ .๙๗๕ ค่า NFI = ๙๑๙ และ ค่า IFI = .๙๗๗ แสดงว่าโมเดลองค์ประกอบสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

นอกจากนี้ยังมีค่าบอกความคลาดเคลื่อนของโมเดล เช่น คารากของ ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (root mean square error of approximation: RMSEA) = ๐.๐๓๖ แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในระดับดี ส่วนค่าดัชนีสัมพัทธ์พอดี (Relative Fit Index : RFI) = .๘๗๕ แสดงว่าโมเดลองค์ประกอบสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์สัมพัทธ์พอใช้ และ ค่าดัชนีความพอเหมาะพอดีของแบบจำลองประหยัด (The parsimonious goodness of fit index (PGFI) = .๕๓๓ แสดงว่าค่าในระหว่าง ๐ ถึง ๑ ดังตารางต่อไปนี้

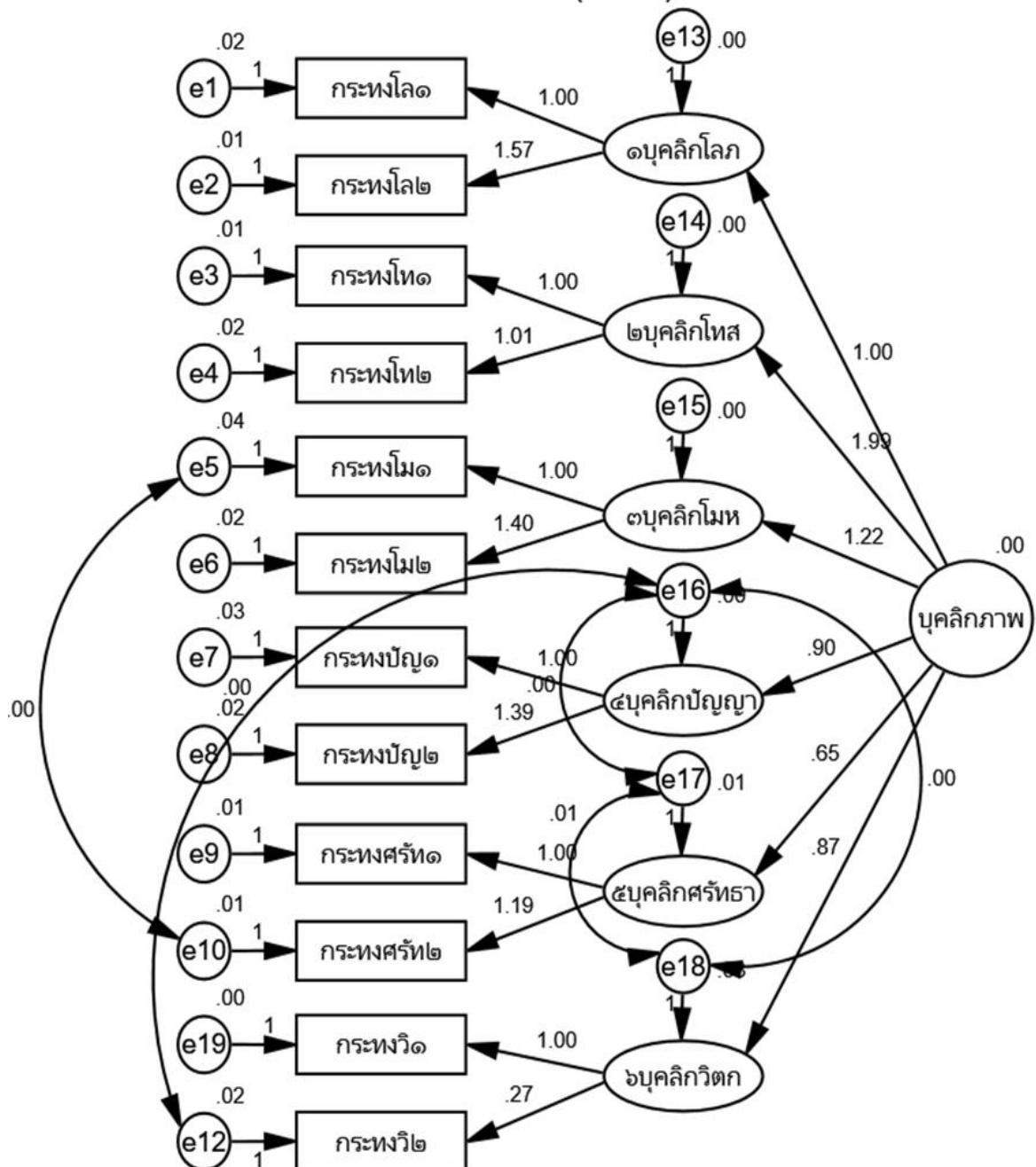
ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงอัตราเปรียบเทียบกับค่าที่ยอมรับได้ในเกณฑ์วัดความสอดคล้อง

เกณฑ์	ค่าที่เป็นไปได้	อัตราเปรียบเทียบ	
		ค่าที่ยอมรับได้	ค่าที่คำนวณได้
ค่าไค-สแควร์ (Chi-square)	๐ →	มีค่าน้อยกว่า ๓	๕๘.๔๖๑
P-Value	๐ →	มากกว่า .๐๕๐ ขึ้นไป	.๐๕๘
GFI, IFI, AGFI, CFI, NFI, RFI,	๐ → ๑.๐	ตั้งแต่ .๙๐ ขึ้นไป	.๙๗๕
RMSEA	๐ →	น้อยกว่า .๐๕	.๐๓๖
PGFI	๐ →	น้อยกว่า .๑๐	.๕๓๓

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะยังไม่สามารถสรุปยืนยันได้ซึ่งโมเดลองค์ประกอบตามสมมติฐานว่าถูกต้องหรือไม่ เพราะข้อมูลชุดนี้ยังมีความสอดคล้องกับโมเดลทางเลือกอื่นๆ อีก หรืออาจกล่าวได้ว่าในกรณีที่ข้อมูลไม่สอดคล้องกับโมเดล ผู้วิจัยสามารถปฏิเสธโมเดลองค์ประกอบตามสมมติฐานได้ แต่ไม่สามารถยืนยันได้ว่าโมเดลตามสมมติฐานเป็นโมเดลที่ถูกต้องเพียงโมเดลเดียว เนื่องจากผู้วิจัยยังสามารถกำหนดโมเดลองค์ประกอบอื่นๆ พิจารณาร่วมกับข้อมูลชุดนี้ได้อีก เพราะข้อตกลงค่าดัชนีของทุกตัวอยู่ในระหว่าง ๐ ถึง ๑.๐๐ ดังได้แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ ๔.๑ โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันของตัวแปรสังเกตโดยโครงสร้างเชิงเส้น

Chi-square = 58.461 p=.058 ratio = 1.360
 GFI = .966 IFI = .977 AGFI = .939 (>.๙๐)
 CFI = .976 (>.๙๕) NFI = .919 RFI = .875 PGFI = .533
 RMSRA = .036 (<.๐๖)

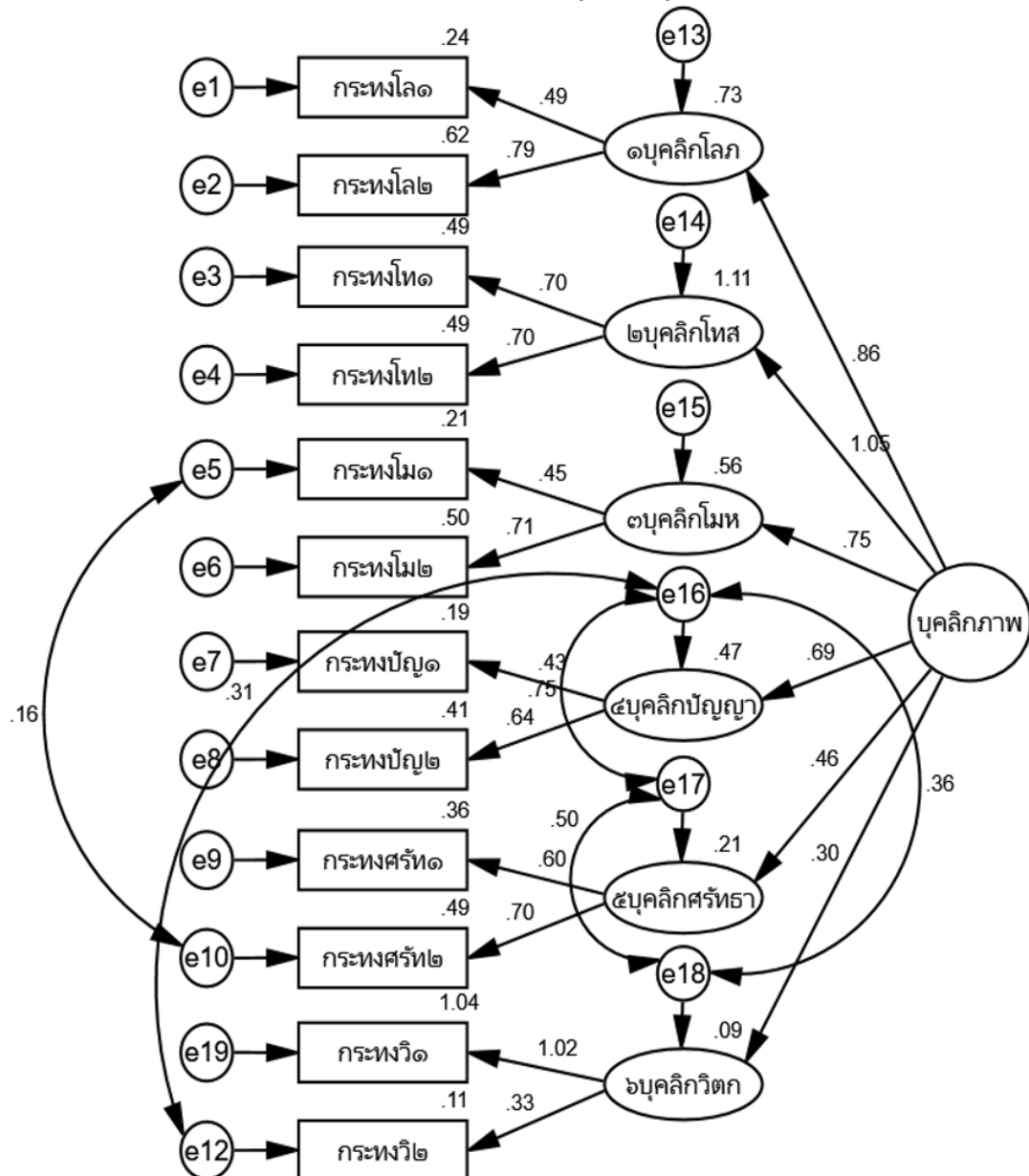

โมเดลสมการโครงสร้าง :

การพัฒนาแบบประเมินเจตสิกปัจจัยเชิงทำนายบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติธรรม
 (Unstandardized estimates)

แสดงโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันของตัวแปรสังเกตโดยโครงสร้างเชิงเส้น (ต่อ)

Chi-square = 58.461 p=.058 ratio = 1.360
 GFI = .966 IFI = .977 AGFI = .939 (>.๙๐)
 CFI = .976 (>.๙๕) NFI = .919 RFI = .875 PGFI = .533
 RMSR = .036 (<.๐๖)

โมเดลสมการโครงสร้าง :
 การพัฒนาแบบประเมินเจตสิกปัจจัยเชิงทำนายบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติธรรม
 (Standardized estimates)

จากแผนภูมิที่ ๔.๑ โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันของตัวแปรสังเกตโดย
 โครงสร้างเชิงเส้นนี้ ผู้วิจัยแสดงรายละเอียดด้วยตาราง ดังต่อไปนี้

[illegible][illegible][illegible]

จากตารางที่ ๔.๑๑ เป็นการแสดงเมตริกซ์ความแปรปรวน/ความแปรปรวนร่วมของการประมาณจากโมเดล (Implied Covariance Matrix) ที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นค่าแปรปรวนร่วม (Σ) ในการเปรียบเทียบความสอดคล้องของพารามิเตอร์เมตริกซ์เศษเหลือ (Residual matrix) โดยการประมาณค่าความแปรปรวน/ความแปรปรวนร่วมที่มีผลต่างของเมตริกซ์ทั้งสอง พบว่าพารามิเตอร์ในเมตริกซ์เศษเหลือทุกตัวที่มีค่าประมาณเท่ากับศูนย์นั้น แสดงว่าเป็นพารามิเตอร์ตัวแปรในเมตริกซ์ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็น S ที่มีความหมายถึงข้อมูลอยู่ในระดับมีความพอดี หรือมีความสอดคล้องในเชิงประจักษ์ในระดับดี (Goodness of fit) ส่วนสมาชิกตัวแปรที่มีค่าประมาณของพารามิเตอร์เมตริกซ์ทุกตัวที่มากกว่าศูนย์นั้น ก็แสดงว่าโมเดลเมตริกซ์นี้ถูกแจกแจงพารามิเตอร์ออกเป็น ๒ กลุ่ม ซึ่งทำให้เห็นค่าความต่างของพารามิเตอร์เมตริกซ์ในกลุ่มที่ ๒ นี้ มีค่าประมาณของพารามิเตอร์ที่มากกว่าศูนย์ ทำให้ค่าประมาณของโมเดลเมตริกซ์มีความผิดพลาดตามไปด้วย หรือมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ต่ำลงจนเป็นเหตุให้โมเดลไม่ดี (Ungoodness of fit) เพราะเกิดจากพารามิเตอร์เมตริกซ์เศษเหลือนี้ ยังคงเป็นคะแนนดิบ (Unstandardized matrix) อยู่ ซึ่งไม่อาจนำมาแปลผลของตัวแปรที่มีค่าในความแตกต่างกันออกได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลไปแปลงค่าสมาชิกในเมตริกซ์เศษเหลือให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized matrix) เพื่อให้มีการแปลผลได้อย่างมีความหมายเป็นค่าวิกฤต ดังได้แสดงค่าความแปรปรวนร่วม (Σ) - S ไว้ในค่าสัมประสิทธิ์เมตริกซ์ระหว่างตัวแปรสังเกตแยกตามกลุ่มองค์ประกอบเป็นตารางต่อไป

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าสัมประสิทธิ์เมตริกซ์ระหว่างตัวแปรแยกตามกลุ่มองค์ประกอบ

๑	par ๑	par ๒	par ๓	par ๔	par ๕	par ๖	par ๗	par ๘	par ๙	par ๑๐	par ๑๑	par ๑๒
par_๑	๑											
par_๒	๐	๑										
par_๓	๐	๐	๑									
par_๔	๐	๐	๐	๑								
par_๕	๐	๐	-๐.๐๕๙	๐	๑							
par_๖	๐	๐	๐	๐	๐	๑						
par_๗	๐.๕๐๕	๐	๐	๐	๐.๐๐๓	๐.๐๐๗	๑					
par_๘	๐.๕๒๑	๐	-๐.๐๓๓	๐	-๐.๓๖๑	๐	๐.๕๖๗	๑				
par_๙	๐.๗๔๑	-๐.๒๙๒	๐	๐	-๐.๐๐๒	๐	๐.๕๐๔	๐.๕๒	๑			
par_๑๐	๐.๕๔๓	๐	-๐.๖๕๗	๐	๐.๐๔๙	๐	๐.๓๖๒	๐.๔๐๑	๐.๕๔๑	๑		
par_๑๑	๐.๕๔๙	๐	๐	-๐.๕๗๒	๐.๐๐๒	๐.๐๕๕	๐.๔๖	๐.๔๙๘	๐.๕๔๘	๐.๓๙๔	๑	
par_๑๒	๐	๐	๐.๐๒๗	๐	-๐.๔๖	๐.๐๐๙	-๐.๐๗๑	๐.๑๐๘	๐.๐๒	-๐.๐๒๑	-๐.๐๑๘	๑

แสดงค่าสัมประสิทธิ์เมตริกซ์ระหว่างตัวแปรแยกตามกลุ่มองค์ประกอบ (ต่อ)

๒	par_๑๓	par_๑๔	par_๑๕	par_๑๖	par_๑๗	par_๑๘	par_๑๙	par_๒๐	par_๒๑	par_๒๒	par_๒๓	par_๒๔
par_๑๓	๑											
par_๑๔	๐.๕๒๕	๑										
par_๑๕	๐.๑๖๔	๐.๑๖๔	๑									
par_๑๖	๐.๐๐๑	๐.๐๑๙	๐	๑								
par_๑๗	-๐.๐๐๙	-๐.๐๐๙	๐	-๐.๐๐๒	๑							
par_๑๘	๐.๐๑๗	๐.๐๑๖	๐	๐.๐๐๓	๐.๐๑๙	๑						
par_๑๙	-๐.๐๐๘	-๐.๐๗๗	๐	-๐.๐๑๕	๐.๑๕๒	-๐.๒๖๗	๑					
par_๒๐	๐.๐๐๖	-๐.๐๐๖	๐	๐.๐๐๓	-๐.๐๑๒	๐.๐๒๑	-๐.๑๐๔	๑				
par_๒๑	๐.๔๐๓	๐.๔๙๒	๐.๓๐๕	๐.๐๐๑	-๐.๐๐๘	๐.๐๑๔	-๐.๐๖๙	๐.๐๐๕	๑			
par_๒๒	๐.๑๒	๐.๔๗๕	๐	๐.๐๑๙	-๐.๐๐๔	๐.๐๐๗	-๐.๐๓๖	-๐.๐๑๖	๐.๐๕๖	๑		
par_๒๓	๐.๐๙	-๐.๐๖๒	๐.๒๒๘	๐	-๐.๐๐๑	๐.๐๐๒	-๐.๐๐๘	๐.๐๐๑	-๐.๐๑๑	๐.๐๒๓	๑	
par_๒๔	๐	๐	๐	๐	-๐.๑๘๔	-๐.๑๑๙	๐	๐	๐	๐	๐	๑

แสดงค่าสัมประสิทธิ์เมตริกซ์ระหว่างตัวแปรแยกตามกลุ่มองค์ประกอบ (ต่อ)

๓	par_๒๕	par_๒๖	par_๒๗	par_๒๘	par_๒๙	par_๓๐	par_๓๑	par_๓๒	par_๓๓	par_๓๔	par_๓๕
par_๒๕	๑										
par_๒๖	๐	๑									
par_๒๗	๐	๐.๐๕๔	๑								
par_๒๘	๐	๐	๐	๑							
par_๒๙	๐	๐	๐	-๐.๐๙๕	๑						
par_๓๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑					
par_๓๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐.๑๒๕	๑				
par_๓๒	๐	๐	๐	-๐.๐๐๖	๐.๐๐๙	๐	๐	๑			
par_๓๓	๐	๐	๐	๐.๐๒๒	-๐.๐๑๕	๐	๐	-๐.๑๑๕	๑		
par_๓๔	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	
par_๓๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	-๐.๔๓๖	๑

จากตารางที่ ๔.๑๒ ผู้วิจัยได้หาค่าสัมประสิทธิ์เมตริกซ์ระหว่างตัวแปรแยกตามกลุ่มองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน ซึ่งมีการแจกแจงความน่าจะเป็นของค่า (Standardized matrix) หรือค่า z – distribution ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๐ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ ๑ และค่าวิกฤติ (Critical value) ที่มีค่าเป็นค่ากลาง ± ๒.๕๘ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานเปรียบเทียบระหว่างแจกแจงพารามิเตอร์ออกเป็น ๒ แนวทางเปรียบเทียบ กล่าวคือ ถ้าสมาชิกพารามิเตอร์ในเมตริกซ์เศษเหลือระหว่างตัวแปร ซึ่งตัวแปรใดบ้างที่มีค่าเกินค่ากลาง ให้จัดอยู่ในโมเดลเชิงสมมุติฐานไม่พิต หรือมีข้อมูลไม่สอดคล้องเชิงประจักษ์ แต่ถ้าตัวแปรตัวใดมีค่าต่ำกว่าค่ากลาง ให้จัดอยู่ในโมเดลเชิงสมมุติฐานพิต หรือมีข้อมูลสอดคล้องเชิงประจักษ์ ดังนั้น จากการตรวจดูในตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ค่าสมาชิกพารามิเตอร์ในเมตริกซ์เศษเหลือระหว่างตัวแปร มีค่าต่ำสุดที่ ๐ และค่าสูงสุดที่ ๐.๗๔๖ แสดงว่าในพารามิเตอร์เมตริกซ์นี้มีสมาชิกทุกตัวแปรไม่เกินค่าวิกฤติ จึงสามารถยอมรับค่าสัมประสิทธิ์เมตริกซ์ระหว่างตัวแปรแยกตามกลุ่มองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเป็นโมเดลเชิงสมมุติฐานที่พิตกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่ได้แสดงค่าน้ำหนักถดถอยทำนายตัวแปรในตารางต่อไป

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงค่าน้ำหนักถดถอยสำหรับทำนายตัวแปรแฝงกับตัวแปรสังเกต

ตัวแปรสังเกต ตัวแปรแฝง	โล๑	โล๒	โท๑	โท๒	โม๑	โม๒	ปัญ๑	ปัญ๒	ศร๑๑	ศร๑๒	วิ๑	วิ๒
บุคลิกภาพ	.๐๓	.๐๙	.๑๓	.๑๒	.๐๑	.๐๔	.๐๑	.๐๓	.๐๑	.๐๑	.๐๑	-.๐๑
๑บุคลิกโลก	.๐๗	.๒๔	.๐๘	.๐๘	.๐๑	.๐๓	.๐๑	.๐๒	.๐๑	.๐๐	.๐๑	-.๐๑
๒บุคลิกโกรธ	.๐๗	.๒๓	.๑๘	.๑๘	.๐๓	.๑๐	.๐๓	.๐๗	.๐๒	.๐๒	.๐๓	-.๐๒
๓บุคลิกหลง	.๐๒	.๐๗	.๑๐	.๑๐	.๐๙	.๒๓	.๐๑	.๐๒	.๐๑๑	-.๐๑	.๐๑	-.๐๑
๔บุคลิกฉลาด	.๐๒	.๐๕	.๐๗	.๐๗	.๐๐	.๐๒	.๐๖	.๑๓	.๐๘	.๑๒	.๐๓	.๑๐
๕บุคลิกศรัทธา	.๐๐	.๐๑	.๐๒	.๐๒	-.๐๒	.๐๑	.๐๔	.๐๘	.๑๖	.๒๓	.๑๒	-.๐๒
๖บุคลิกวิตก	.๐๐	.๐๐	.๐๐	.๐๐	.๐๐	.๐๐	.๐๐	.๐๐	-.๐๑	-.๐๒	.๑๖	-.๐๒

จากตารางที่ ๔.๑๓ เป็นการแสดงค่าน้ำหนักถดถอยสำหรับทำนายที่มีตัวแปรสังเกต ๑๒ ตัวแปร ได้แก่ โล๑ โล๒ โท๑ โท๒ โม๑ โม๒ ปัญ๑ ปัญ๒ ศร๑๑ ศร๑๒ วิ๑ วิ๒ กับตัวแปรแฝง ๖ ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพ ๑บุคลิกโลก ๒บุคลิกโกรธ ๓บุคลิกหลง ๔บุคลิกฉลาด ๕บุคลิกศรัทธา ๖ บุคลิกวิตก พบว่ามีค่าประมาณการที่เป็นกลาง (Unbiased estimate) มีค่าน้ำหนักถดถอยอยู่ระหว่าง - ๐.๐๒ ถึง ๑.๐๖ ซึ่งควรมีค่าเกณฑ์ปกติของมาตรวัดที่สามารถพยากรณ์หรือทำนายตัวแปรสังเกตกับตัวแปรแฝงที่สามารถบ่งบอกว่า ตัวแปรสังเกตมีผลทำให้ตัวแปรแฝงมีค่าเปลี่ยนแปลงไประหว่างกัน มากน้อยเพียงใดนั้น ต้องมีค่าในเกณฑ์ปกติตั้งแต่ ๐ ถึง ๑ หรือใกล้เคียงที่ไม่ผันแปรจากค่า a ถึง b มากที่สุด จึงสามารถยอมรับค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R²) ที่ได้คำนวณจากสมการ ดังนี้

$$Y = \alpha + \beta X + \varepsilon$$

โดยที่ Y = ตัวแปรแฝง (Dependent or criterion variable)

X = ตัวแปรสังเกต (Independent or predictor variable)

α = ค่าคงที่ (Intercept of the line)

β = ค่าความชันของเส้น (Slope of the line)

ε = ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นเนื่องจาก Y แตกต่างจาก Y

การประมาณค่า α และ β ด้วย a และ b โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดซึ่งเป็นวิธีหาค่า a และ b ที่ทำให้ผลบวกของค่าความคลาดเคลื่อนยกกำลังสองมีค่าน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงน้ำหนักการถดถอยระหว่างตัวแปร

		ค่าประมาณ (คะแนนมาตรฐาน)	ค่าประมาณ (คะแนนดิบ)	S.E.	C.R.	P	Label
๑บุคลิกโลก <---	บุคลิกภาพ	๐.๘๖	๑.๐๐				
๒บุคลิกโทส <---	บุคลิกภาพ	๑.๐๕	๑.๙๙	๐.๓๕	๕.๗๑	***	par_๙
๓บุคลิกโมท <---	บุคลิกภาพ	๐.๗๕	๑.๒๒	๐.๒๙	๔.๑๙	***	par_๑๐
๔บุคลิกปัญญา <---	บุคลิกภาพ	๐.๖๙	๐.๙๐	๐.๒๑	๔.๒๓	***	par_๑๑
๕บุคลิกศรัทธา <---	บุคลิกภาพ	๐.๔๖	๐.๖๕	๐.๑๖	๔.๐๑	***	par_๘
๖บุคลิกวิตก <---	บุคลิกภาพ	๐.๓๐	๐.๘๗	๐.๒๒	๓.๘๙	***	par_๗
CFV_โล๑ <---	๑บุคลิกโลก	๐.๔๙	๑.๐๐				
CFV_โล๒ <---	๑บุคลิกโลก	๐.๗๙	๑.๕๗	๐.๒๔	๖.๔๖	***	par_๑
CFV_โท๑ <---	๒บุคลิกโทส	๐.๗๐	๑.๐๐				
CFV_โท๒ <---	๒บุคลิกโทส	๐.๗๐	๑.๐๑	๐.๑๐	๙.๗๐	***	par_๒
CFV_โม๑ <---	๓บุคลิกโมท	๐.๔๕	๑.๐๐				
CFV_โม๒ <---	๓บุคลิกโมท	๐.๗๑	๑.๔๐	๐.๒๘	๕.๐๕	***	par_๓
CFV_ปัญ๑ <---	๔บุคลิก ปัญญา	๐.๔๓	๑.๐๐				
CFV_ปัญ๒ <---	๔บุคลิก ปัญญา	๐.๖๔	๑.๓๙	๐.๒๕	๕.๕๕	***	par_๔
CFV_ศรั๑ <---	๕บุคลิก ศรัทธา	๐.๖๐	๑.๐๐				
CFV_ศรั๒ <---	๕บุคลิก ศรัทธา	๐.๗๐	๑.๑๙	๐.๑๗	๖.๙๔	***	par_๕
CFV_วิ๑ <---	๖บุคลิกวิตก	๑.๐๒	๑.๐๐				
CFV_วิ๒ <---	๖บุคลิกวิตก	๐.๓๓	๐.๒๗	๐.๑๐	๒.๖๐	๐.๐๑	par_๖

หมายเหตุ : น้ำหนักปัจจัยควรมีค่าประมาณการตั้งแต่ ๐.๖ ขึ้นไป

ดังตารางที่ ๔.๑๔ แสดงน้ำหนักการถดถอยระหว่างตัวแปรจากผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบรูปแบบตามสมมุติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าไคว์-สแคว = ๕๘.๔๖๑ $P = .๐๕๘$ ratio = ๑.๓๖๐ $GFI = .๙๖๖$ $IFI = .๙๗๗$ $AGFI = .๙๓๙$ $CFI = .๙๗๖$ $NFI = .๙๑๙$ $RFI = .๘๗๕$ $PGFI = .๕๓๓$ $RMSEA = .๐๓๖$ แสดงว่าโมเดลตามสมมุติฐานสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดีดังแผนภูมิที่ ๔.๑ ที่มีผลการวิเคราะห์พบว่า

องค์ประกอบที่ ๑ ประกอบด้วยน้ำหนักถดถอยปัจจัย (Factor weights or factor loadings) ระหว่างตัวแปรแฝงบุคลิกภาพกับตัวแปรแฝง ๖ ตัวแปร ได้แก่ ๑ บุคลิกโลก ๒ บุคลิกโทส ๓ บุคลิกโมท ๔ บุคลิกปัญญา ๕ บุคลิกศรัทธา ๖ บุคลิกวิตก มีค่าประมาณ(คะแนนมาตรฐาน)

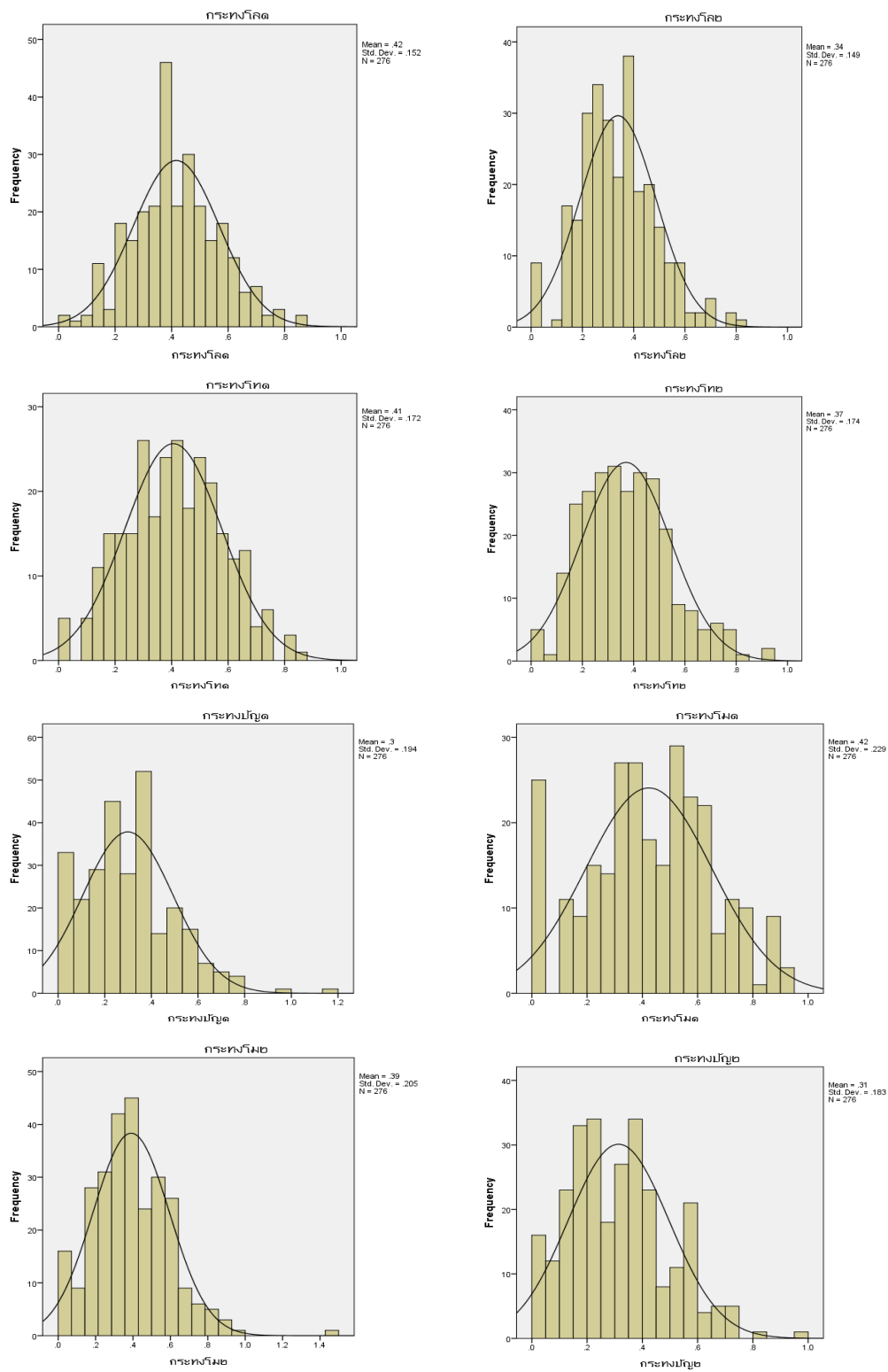
ที่น้ำหนักถดถอยปัจจัยเท่ากับ ๐.๘๖, ๑.๐๕, ๐.๗๕, ๐.๖๙, ๐.๔๖, ๐.๓๐ และค่าประมาณ (คะแนนดิบ) ๑.๐๐, ๑.๙๙, ๑.๒๒, ๐.๙๐, ๐.๖๕, ๐.๘๗ ตามลำดับ ส่วนค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานโดยประมาณของการสุ่มประชากร (Approximate Standard Error, S.E.) ที่วัดได้ ๐.๓๕, ๐.๒๙, ๐.๒๑, ๐.๑๖, ๐.๒๒ และอัตราส่วนวิกฤติ (Critical Ratio, C.R.) หาค่าโดยการตั้งค่าประมาณคะแนนดิบ (Regression weight estimate) แล้วหารด้วยค่าของ S.E. จึงได้ค่าเท่ากับ ๕.๗๑, ๔.๑๙, ๔.๒๓, ๔.๐๑, ๓.๘๙ ส่วนระดับนัยสำคัญที่น้อยที่สุดที่จะปฏิเสธสมมติฐานที่ค่า H_0 (Probability) โดยมีค่า $p = ๐.๐๕$

องค์ประกอบที่ ๒ ประกอบด้วยน้ำหนักถดถอยปัจจัยระหว่างตัวแปรสังเกต ๖ คู่ตัวแปร ได้แก่ CFV_โล๑ CFV_โล๒ CFV_โท๑ CFV_โท๒ CFV_โม๑ CFV_โม๒ CFV_ปัญ๑ CFV_ปัญ๒ CFV_ศร๑๓ CFV_ศร๑๒ CFV_วิ๑ CFV_วิ๒ กับตัวแปรแฝง ๖ คู่ตัวแปร ได้แก่ ๑บุคลิกโลก ๒บุคลิกโทส ๓บุคลิกโมห ๔บุคลิกปัญญา ๕บุคลิกศร๑๓ ๖บุคลิกวิ๑๓ มีค่าประมาณ (คะแนนมาตรฐาน) ที่น้ำหนักถดถอยปัจจัยเท่ากับ ๐.๔๙, ๐.๗๙, ๐.๗๐, ๐.๗๐, ๐.๔๕, ๐.๗๑, ๐.๔๓, ๐.๖๔, ๐.๖๐, ๐.๗๐, ๑.๐๒, ๐.๓๓ และค่าประมาณ (คะแนนดิบ) เท่ากับ ๑.๐๐, ๑.๕๗, ๑.๐๐, ๑.๐๑, ๑.๐๐, ๑.๔๐, ๑.๐๐, ๑.๓๙, ๑.๐๐, ๑.๑๙, ๑.๐๐, ๐.๒๗ ตามลำดับ ส่วนค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานโดยประมาณของการสุ่มประชากร S.E. ที่วัดได้ ๐.๒๔, ๐.๑๐, ๐.๒๘, ๐.๒๕, ๐.๑๗, ๐.๑๐, และอัตราส่วนวิกฤติ C.R. หาค่าโดยการตั้งค่าประมาณคะแนนดิบ แล้วหารด้วยค่าของ S.E. จึงได้ค่าเท่ากับ ๖.๔๖, ๙.๗๐, ๕.๐๕, ๕.๕๕, ๖.๙๔, ๒.๖๐ ส่วนระดับนัยสำคัญที่น้อยที่สุดที่จะปฏิเสธสมมติฐานที่ค่า H_0 และ โดยมีค่า $p = ๐.๐๕$

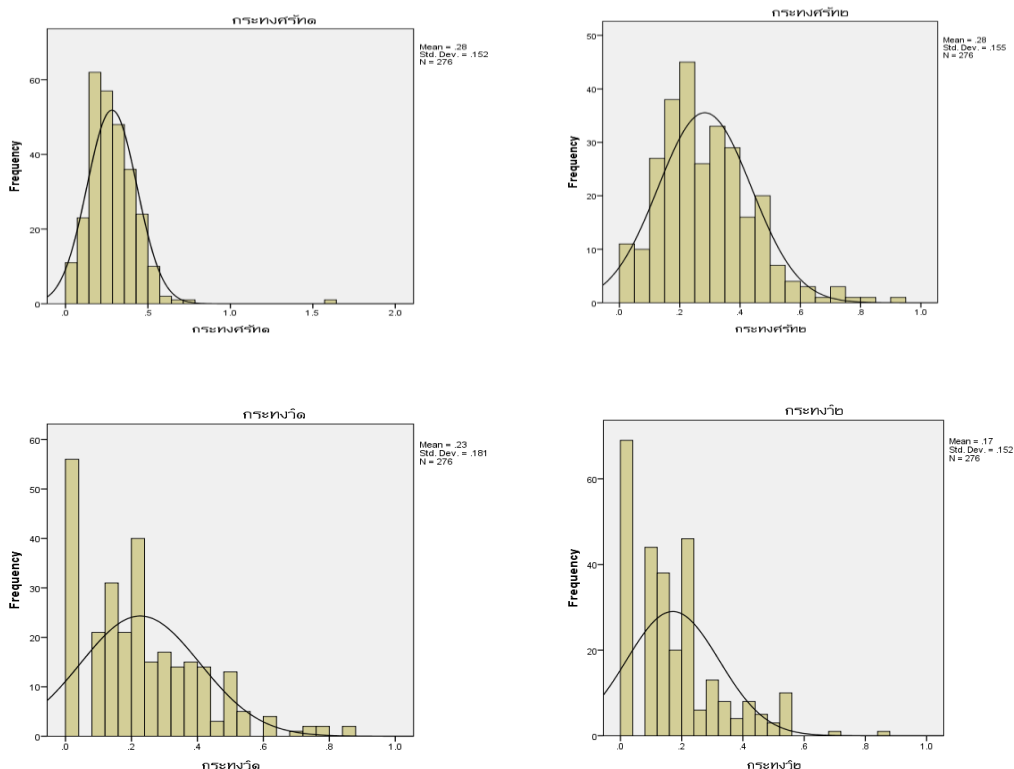
ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงผลการทดสอบความเบ้ ความโด่งและค่าสัมประสิทธิ์มาร์เตีย

ตัวแปร	ต่ำสุด	สูงสุด	ความเบ้	c.r.	ความโด่ง	c.r.
CFV_โล๑	๐.๐๐	๐.๘๕	๐.๑๐	๐.๖๖	๐.๐๒	๐.๐๖
CFV_โล๒	๐.๐๐	๐.๘๓	๐.๓๑	๒.๐๘	๐.๔๕	๑.๕๑
CFV_โท๑	๐.๐๐	๐.๘๖	๐.๐๔	๐.๓๐	-๐.๔๓	-๑.๔๗
CFV_โท๒	๐.๐๐	๐.๙๓	๐.๔๖	๓.๑๒	๐.๑๕	๐.๕๒
CFV_โม๑	๐.๐๐	๐.๙๔	-๐.๐๘	-๐.๕๕	-๐.๕๕	-๑.๘๖
CFV_โม๒	๐.๐๐	๑.๔๖	๐.๖๓	๔.๒๗	๒.๑๒	๗.๑๗
CFV_ปัญ๑	๐.๐๐	๑.๑๗	๐.๖๗	๔.๕๔	๑.๑๔	๓.๘๖
CFV_ปัญ๒	๐.๐๐	๐.๙๘	๐.๔๗	๓.๑๗	๐.๐๑	๐.๐๓
CFV_ศร๑๓	๐.๐๐	๑.๖๐	๒.๕๓	๑๗.๑๕	๑๙.๗๙	๖๗.๑๒
CFV_ศร๑๒	๐.๐๐	๐.๙๔	๐.๘๒	๕.๕๖	๑.๒๖	๔.๒๙
CFV_วิ๑	๐.๐๐	๐.๘๖	๐.๘๕	๕.๗๔	๐.๗๑	๒.๔๒
CFV_วิ๒	๐.๐๐	๐.๘๖	๑.๑๓	๗.๖๗	๑.๖๓	๕.๕๔
รวม					๙๕.๐๖	๔๓.๐๘

กราฟที่ ๔.๒ แสดงภาพการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเบ้และความโด่งของโค้งความถี่

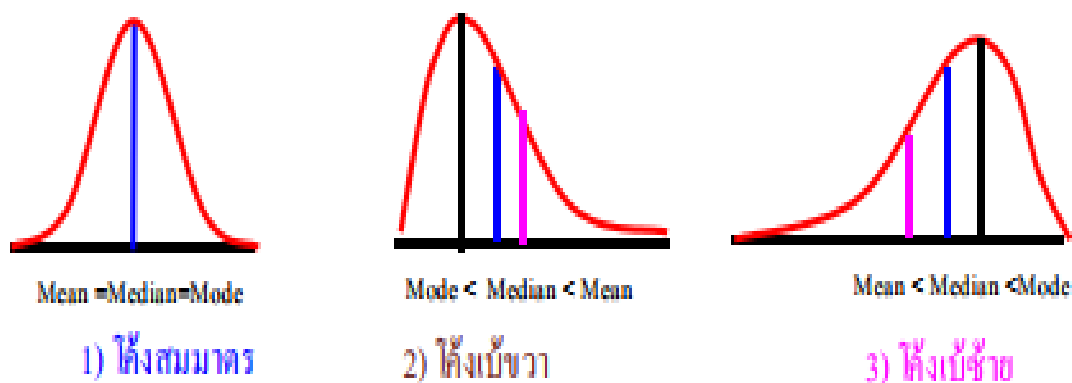
แสดงภาพการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเบ้และความโด่งของโค้งความถี่ (ต่อ)

จากตารางที่ ๔.๑๓ และแผนภูมิที่ ๔.๒ แสดงระดับความเอนเอียงหรือความไม่สมมาตรของการแจกแจงของข้อมูลตัวแปรสังเกตจากความโค้งความถี่ (Frequency curve) ของผลการคำนวณในค่าสัมประสิทธิ์ความเบ้ (Measure of Skewness) จากการคำนวณได้ค่าของสัมประสิทธิ์ความเบ้และความโด่งของตัวแปรสังเกต $CFV_{โล๑} = ๐.๑๐, ๐.๐๒$, $CFV_{โล๒} = ๐.๓๑, ๐.๔๕$, $CFV_{โท๑} = ๐.๐๔, -๐.๔๓$, $CFV_{โท๒} = ๐.๔๖, ๐.๑๕$, $CFV_{โม๑} = -๐.๐๘, -๐.๕๕$, $CFV_{โม๒} = ๐.๖๓, ๒.๑๒$, $CFV_{ปัญ๑} = ๐.๖๗, ๑.๑๔$, $CFV_{ปัญ๒} = ๐.๔๗, ๐.๐๑$, $CFV_{ศร๑} = ๒.๕๓, ๑๙.๗๙$, $CFV_{ศร๒} = ๐.๘๒, ๑.๒๖$, $CFV_{วิ๑} = ๐.๘๕, ๐.๗๑$, $CFV_{วิ๒} = ๑.๑๓, ๑.๖๓$, จากค่าคำนวณได้จะมีลักษณะสมมาตรเป็นรูปประฆังคว่ำที่เรียกว่าโค้งปกติ หรืออาจเป็นโค้งที่มีลักษณะเบ้ซ้าย เบ้ขวา ซึ่งมีความหมายต่างกันของข้อมูลที่เป็นค่าเฉลี่ย มัธยฐาน ฐานนิยม และมีความโด่งที่มากน้อยต่างกันด้วยวิธีการของ Karl Pearson จะดูความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกับฐานนิยม กรณีข้อมูลแจกแจงปกติ ค่าเฉลี่ย = ฐานนิยม กรณีข้อมูลแจกแจงเบ้ซ้าย ค่าเฉลี่ย < ฐานนิยม กรณีข้อมูลแจกแจงเบ้ขวา ค่าเฉลี่ย > ฐานนิยม แต่ถ้าค่าสัมประสิทธิ์ของความเบ้ มีค่ามากเกิน ๑ หรือมีค่าน้อยกว่า - ๑ แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงเบ้มากผิดปกติ^{๑๑๔} ดังรูปภาพเปรียบเทียบ

^{๑๑๔} การประยุกต์คอมพิวเตอร์กับงานสถิติ, <https://sites.google.com/site/pmtcclass>

กราฟที่ ๔.๓ แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความเบ้และความโด่งของโค้งความถี่เปรียบเทียบ^{๑๑๕}

เมื่อคำนวณ ได้ค่าของสัมประสิทธิ์ความเบ้แล้ว ก็พิจารณาความเบ้ของ โค้งความถี่ ดังนี้
 ถ้าสัมประสิทธิ์ความเบ้ = 0 โค้งความถี่มีการแจกแจงที่สมมาตร
 สัมประสิทธิ์ความเบ้ > 0 โค้งความถี่มีการแจกแจงที่เบ้ขวา
 สัมประสิทธิ์ความเบ้ < 0 โค้งความถี่มีการแจกแจงที่เบ้ซ้าย

By Manad Khairong CH4-22

๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้พบว่า การพัฒนาแบบประเมินเจตสิกปัจจัยเชิงทำนาย บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติธรรม เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลจากคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาเถรวาทแล้ว นำข้อมูลไปบูรณาการให้เข้ากับทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพเป็นแบบประเมินชนิดกระทงคำถาม จำนวน ๘๔ ข้อ พร้อมทั้งส่งเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์กระทงคำถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์คำนวณค่าทางสถิติของตัวแปรปัจจัย ที่ตรงตามเกณฑ์ทางสถิติประกอบด้วยคะแนน ความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ด้านเนื้อหา ความเที่ยงของมาตรวัด และความเชื่อมั่นตามมาตรฐาน ที่สามารถตรวจสอบได้จากการทดสอบหาค่าประมาณความแปรปรวนของแบบประเมินเจตสิกปัจจัยฯ ปรากฏว่า เจตสิกปัจจัยเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ปรุงแต่งจิตให้เป็นกุศลจิต อกุศลจิต และอัปายาทจิต อันเป็นเหตุให้จิตเหล่านั้นพัฒนาไปสู่จริต ๖ แล้วจริตที่ประกอบด้วยจิตก็กระตุ้นกายให้แสดง อากัปกริยาออกเป็นบุคลิกภาพ ที่สามารถจำแนกบุคลิกภาพของบุคคลโดยทั่วไปออกเป็นหมวดใหญ่ๆ ได้ ๖ หมวด คือ ๑) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางโลภะ ๒) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางโทสะ ๓) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางโมหะ ๔) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางปัญญา ๕) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางศรัทธา ๖) หมวดบุคลิกภาพที่หนักไปทางวิตก ดังนี้

ส่วนการพัฒนาหลักการและวิธีการสร้างแบบประเมินเจตสิกปัจจัยฯ นั้น เป็นการเก็บ รวบรวมข้อมูลตามหลักธรรมและทฤษฎีจิตวิทยา เพื่อหาค่าความสอดคล้องด้านเนื้อหาของค่า IOC และตรวจสอบค่าความคลาดเคลื่อนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ประมาณจากการสุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๗๖ ท่าน โดยมาตรวัดอัตราส่วนวิกฤติ C.R. ในตัวแปรแฝงที่ ๑) บุคลิกภาพโลภะ = ๖.๔๖,

^{๑๑๕} การวัดการกระจาย (Measures of Variation), <http://www.manad.cmustat.com/>

๒) บุคลิกภาพโทสะ = ๙.๗๐, ๓) บุคลิกภาพโมหะ = ๕.๐๕, ๔) บุคลิกภาพปัญญา = ๕.๕๕, ๕) บุคลิกภาพศรัทธา = ๖.๙๔, ๖) บุคลิกภาพวิตก = ๒.๖๐, ตามค่าประมาณการที่เป็นกลาง (Unbiased estimate) ที่มีค่าน้ำหนักถ่วงอยู่ในระหว่าง - ๐.๐๒ ถึง ๑.๐๖ และตรงตามเกณฑ์สหสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค = .๘๔๓ ของแบบประเมินเจตสิกปัจจัยฯ

การสร้างแบบประเมินเจตสิกปัจจัยฯ นั้น สร้างจากข้อมูลกระทงคำถามที่มีความสัมพันธ์ของตัวแปรหลายตัวแปร ที่ในโมเดลของการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น ตามสมมุติฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่มีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลได้ค่าไคว์-สแคว (χ^2) = ๕๘.๔๖๑ P = .๐๕๘ ratio = ๑.๓๖๐ GFI = .๙๖๖ IFI = .๙๗๗ AGFI = .๙๓๙ CFI = .๙๗๖ NFI = .๙๑๙ RFI = .๘๗๕ PGFI = .๕๓๓ RMSEA = .๐๓๖ แสดงว่า ในการพัฒนาตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัดข้อมูลตามเกณฑ์ปกติของแบบประเมินเจตสิกปัจจัยฯ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดีตามค่าเชิงสถิติของการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้คัดกรอง จำนวน ๘๔ ข้อ เพื่อทำนายบุคลิกภาพได้ ซึ่งสามารถนำแบบประเมินเจตสิกปัจจัยฯ เชิงทำนายบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติธรรมไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพสำหรับบุคคลโดยทั่วไป ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่อสุขภาพจิตได้จริง ให้เกิดประโยชน์กว้างขวางยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้แสดงแบบประเมินเจตสิกปัจจัยฯ เชิงทำนายบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติธรรม ที่ใช้ในการวิจัย ดังได้แสดงไว้ในภาคผนวก ก หน้า ๑๒๔.